Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6534 — Fiatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ — 26 KÂNUNUEVVEL 1936

(Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe

Kahraman Gaziantebin kurtuluşu parlak merasimle kutlandı

Ankara Halkevinde Sancağın istiklâli hakkında tezahürat yapıldı

Zamanın hulûlünü bekliyoruz, denildiği zaman salonu dolduranlar "O zaman gelmiştir„ diye bağırdılar

Ankara 25 (Telefon) — Gaziantebin kurtuluşunun yıldönümü münasebetile bu akşam Halkevinde yapılan merasim, Antakya ve İskenderunun istiklâli hakkında tezahürler yapılmasına vesile oldu.

Bu münasebetle Gaziantep saylavı Ali Kılıç ve Nuri Conker reisicumhur Atatürke şu telgrafı çekmişlerdir:

Büyük kurtarıcı Atatürk - Ankara -

«Gazianteb kurtuluşunun 15 inci yıl dönümü, bugün Ankaradaki Gaziantepliler ve Ankara halkı tarafından Halkevinde salonun istiap edemediği büyük bir kütle tarafından coşkun tezahüratla kutlandı. Cenub hududu üzerindeki kahraman şehrin, bütün mahrumiyetler ve imkânsızlıklar içinde, on bir ay düşmanla nasıl mertçe savaştığı anlatıldı. O şanlı celâletten hatıralar yadedildi. Bu münasebetle Türk evlâtlarına, istiklâl ve cumhuriyeti emanet ederken, tasvir buyurduğunuz elim vaziyeti hatırlıyan halk, bir gün gene istiklâli müdafaa mecburiyetine düşerlerse, Gaziantep müdafaasında olduğu gibi vazifeye atılmak için, içinde bulunacakları vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmiyeceklerini damarlarındaki asil kana güvenerek haykırdılar, ve Türklüğün büyük kurtarıcısına; minnet ve tazimlerini sunmaya bizi memur ettiler. Ellerinizden öperek arzederiz.»

Antep mebusu Asım Aksoyun nutkundan sonra Gaziantep gençlerinden B. Esadın 1kânunuevvelde Antakyada şehit olan iki gencin ailesine yardım edilmesi hususundaki daveti hazırunun alkışları ile kabul edilmiş ve orada açılan yardım defterine hemen herkes iştirâk etmiştir.

Ankara hukuk fakültesi talebelerinden Antakyalı B. Reşid Karamursal kürsüye gelerek:

— Sizinle; kurtuluş gününün sevinç ve heyecanı içinde kendinden geçen bir yurt çocuğu, ana vatandan ayrılmış ve ayrılığın acısını 18 yıldır. kalbine sindirmiş olan bedbaht bir yurdun talisiz evlâdı sıfatile konuşuyorum.

Diyerek başlamış ve Antakyaıllarının Gaziantebin kurtuluşunda Gazianteplilerle nasıl elbirliği ettiklerini anlattıktan sonra demiştir ki:

— Ayni istilânın derdini, ayni iztırapla tatmış ve bu kara günlerde her an birbirinin yardımına koşmuş iki bölgedeniz... Birinin saadetinden duyduğumuz sevinç, diğerinin kederine bedeldir. Ne yapalım ki icabat bu iki kardeş ülkenin birini yurd dışında bıraktı, diğerini

(Devamı 8 inci sahifede)

Gaziantebin umumî görünüşü

Atatürkün cevabı

Nuri Conker ve Ali Kılıç'a

On beş sene evvel Antep, ki sadece bir Türk şehridir, her nasılsa yabancı kuvvetlerin eline düşmüş bulunuyordu. Bu tek Türk şehri, hiç bir yerden maddi yardım görmeksizin kendi kahramanlığile, kendini kurtardı ve «Gazi» ünvanına bihakkın liyakat kesbetti. Gazianteblileri, o gün olduğu gibi bugün dahi, derin hürmetle takdir ederim...

«Türküm» diyen her şehir, her kasaba ve en küçük Türk köyü, Gazianteblileri kahramanlık misali olarak alabilirler. En eski çağlardanberi tarihî Türk yurtlarında, Türklüğün yüksek varlığını kahramanlıkla tesbit etmiş olanlarla, şahsen beraber olduğumu beyan etmekten duyduğum zevk ve saadet yücedir.

K. Atatürk

Memurin kanunu

Memuriyet hayatına yeni bir veçhe verecek lâyıha hazırlandı

Ankara 25 (Telefon) — Hükûmet 1926 senesinde meriyete konulan bugünkü memurin kanunu yerine kaim olmak üzere yeni bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Memuriyet hayatına yeni bir veçhe verecek olan bu lâyiha fırka grupunun önümüzdeki içtimalarında müzakere ve münakaşa edildikten sonra meclise sevkedilecektir.

Lâyihada memurların azli esas kabul edilmekte ve ücretli memurluklar hakkında takyidat konulmaktadır.

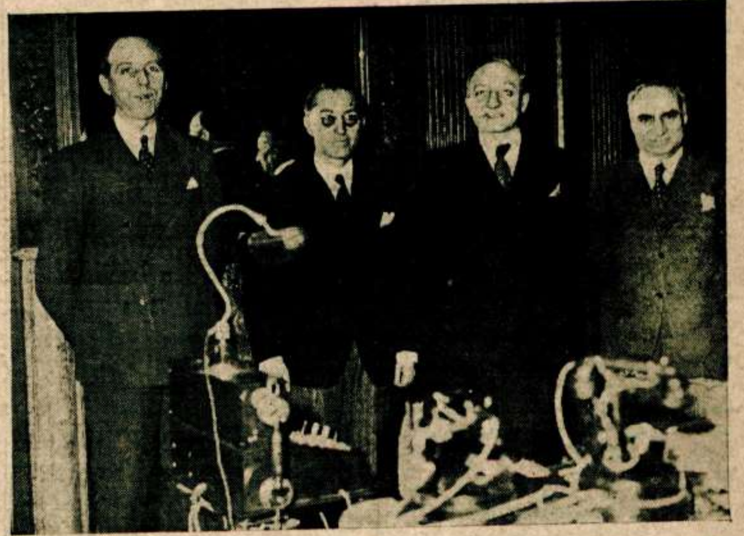
Türk - Italyan ticaret anlaşması

Yeni anlaşma ile hususî takas muamelesi cerayan etmiyecek

Ankara 25 (Telefon) — Türk - İtalyan ticaret anlaşması Romada imza edilmiştir. 1 kânunusaniden itibaren merî olacak bu anlaşmaya göre iki memleket arasında hususî takas muamelesi cereyan etmiyecektir.

Heyetimiz pazartesi günü Istanbulda bulunacak

Er Nouvel diyor ki: "Sancak meselesini umuî politikayı ihlâl etmiyen alelâde ehemmiyette bir iş saymakla hata edilmiştir„

Hariciye vekilimiz ve Paris sefirimiz Fransız hariciye nazır ve müsteşarile görüşürken, Soldan sağa doğru Fransız hariciye müsteşarı M. Vienot, Tevfik Rüştü Aras, Fransız hariciye nazırı M. Delbos, Paris büyük elçimiz Suad Dadas

Paris 25 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabirinden: Er Nouvel, Sancak ihtilâfında başlıklı tezleri ve Türkiyenin, Suriyede Fransız mandasını fena gözle görmemiş olduğunu, Fransızcanın Türkiyede ikinci dil sayıldığını, yeni Türkiyenin kendisini Fransız ihtilâlinin kızı telâkki ettiğini hatırlatarak diyor ki:

«İskenderun Türkiye için Kilikya kadar mühim bir hayat meselesidir.

(Devamı 8 inci sahifede)

Avrupada endişe artıyor

Ispanyaya giden Almanlar otuz bini bulmuş

Ingiltere ve Fransa, sevkiyatın durması için teşebbüslerde bulunacaklarmış

Londra 25 (A.A.) — İspanya işlerinde bugün en mühim nokta Almanyanın İspanyaya miktarı 30 bini bulan asker sevkiyatı meselesidir Paris ve Londra hükûmetleri diplomatik yollarla noktai nazar teatisinde bulunmuşlar ve bu vaziyete bir nihayet vermek için ademi müdahale komitesi mesaisinin neticesini beklemeye imkân olmadığını müşahede etmişlerdir.

Bu noktai nazar teatisine Paris hükûmeti teşebbüs etmiştir. Tehlikenin vehametini M. Edene ehemmiyetle kaydetmeye ve bu nokta üzerinde müşterek bir tarzda Berlinin nazarı dikkatinin celbini teklife Londra elçisini evvelki gün memur etmişti.

O gün toplantı halinde bulunan komite measinin neticesi beklenmiş ve fakat bu netice istikbal için ümid verici mahiyette çıkmakla beraber katî neticenin çok geçikebileceği ve İspanyaya gönüllü gönderilmesinin Avrupa sulhünü tehdid ettiği görülmüştür.

İngilizler Paris hükûmetinin teklifini kabul etmişlerdir. Fakat bu teşebbüse umumî bir mahiyet vermek için bunun yalnız Berlin nezdinde değil, ayni zamanda Moskova, Roma ve Lizbon hükûmetleri nezdinde de yapılması tekarrür etmiştir.

Bu hükûmetlere ayrı ayrı notalarla müracaat edilecek ve metinler muhtelif olmakla beraber bu notaların esası bir olacaktır. Notalarda gönüllü gönderilmesine devam etmenin sulh için teşkil ettiği tehlike üzerine bu hükû-

(Devamı 8 inci sahifede)

Öteki dünya!...

(Geçen gün bir mezarlık yanından geçiyordum, gözüm mezar taşlarındaki yazılara ilişti. Bunların bazıları tesadüfen yan yana gelmiş öyle tezatlardı ki (Lâ rahate fiddünya) diyerek öteki dünyadan rahat umanlara göstermek için bir kaçını defterime not ettim:)

(Mabadı var)

Son dakika

Rayşmarklar yasak edildi

Alman hükûmeti Rayşmarkların ithalini yasak etti

Berlin 26 (Akşam) — 1 kânunusaniden itibaren Almanyaya rayşmarkların ithali yasak edilmiştir. Ecnebiler, Almanyaya girerken yanlarında yalnız 30 marklık madenî para taşıyacaklar ve rayşmark taşımıyacaklardır.

Yemende vaziyet

Sana 26 — Yemen hükûmeti, Yemende kargaşalıklar çıktığına dair olan haberleri tekzip ediyor.

Şang Kay Şek serbest bırakıldı

Zevcesile beraber Şanghaya vardı

Şanghay 25 (A.A.) — M. Soong ile madam Şang Kai Şek, serbes bırakılmış olan mareşal Şang Kai Şek ile beraber Loyangdan buraya gelmiştir.

Şanghay 25 (A.A.) — Sanfoudan gelmiş olan mareşal Şang Kai Şeke dört tayyare refakat etmekte idi. Mareşal, yarın Nankine hareket edecektir.

ÇAN SU LİANG ÇEKİLİYOR

Şanghay 25 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Şang-Su-Liang'ın kuvvetleri Şansi'nin garbinden ve şimalinden Sianfou'ya doğru ricat etmektedir. Bu ricat, komünist müfrezelerin tekrar kendi mevzilerini ve konaklarını ele geçirmelerine medar olacaktır.

Hükûmet kuvvetlerinin Sianfou'nun şarkındaki tahaşşüt hareketleri devam etmektedir. Bugün ihtilâf bakımından kati bir gün olduğu söylenmektedir.

Bu münasebetle general Yenhisslanın Shansı eyaletinde sulh ve asayişin temini için bir diktatör vaziyeti almış olduğu ehemmiyetle kaydedilmektedir.

Macaristanda Turan cemiyetinin kuruluşunun 25inci yıl dönümü

Sofya 25 (Akşam) — Parole Bulgare gazetesinin yazdığına göre, Macaristanda kurulan «Turan» cemiyetinin kuşadının, yirmi beşinci yıldönümü geçen gün Peştede merasimle kutlanmıştır.

Merasimde türkçe nutuklar ve şarkılar söylenmiştir. Merasimde Turanlı menşeinden olmaları dolayısile biribirlerile kardeş sayılan milletlerden Japon, Fin, Macar, Bulgar lisanlarile de şarkılar söylenerek hitabelerde bulunulmuştur.

Troçki

Meksikaya çıkmasına mümanaat edileceği doğru değil

Meksiko 25 (A.A.) — Meksika amele konfederasyonunun Troçkinin karaya çıkmasına mani olmasını Verakruz limanı memurlarından istemiş olduğuna dair Amerika gazetelerinde intişar eden haber kati surette tekzip edilmektedir. Bu konfederasyonun her türlü nümayişlerden ictinap edeceği ilâve olunmaktadır.

M. Troçkinin Meksikada tam bir hürriyetten istifade etmesi muhtemeldir. Çünkü bir muhacir memlekete kabul edildikten sonra onun ferdî hürriyetini tahdid etmeğe kanunu esasî müsaid değildir.

Çemberlain Fransaya hareket etti

Londra 25 (A.A.) — M. neville Chamberlain bu sabah Fransaya hareket etmiştir.

Yeni İngiliz prensi

Londra 25 (A.A.) — Düşeş dö Kent bugün saat 11,30 da bir kız çocuğu doğurmuştur. Küçük prensesin ve annesinin sıhhati iyidir.

Bir Alman vapuru tevkif edildi

Hâdisenin ihtilâtlar doğurmasından korkuluyor

Londra 26 (Akşam) — Salo namındaki Alman vapuru Madrid hükûmetine mensup harp gemileri tarafından yakalanarak Bilbao limanına götürülmüştür. Hamulesinin ne olduğu belli değildir. İngiliz mahafilinde Alman vapuruna vaziyed edilmesinin vahim ihtilâtlar doğurmasından endişe edilmektedir.

Oeuvre gazetesine göre vapurda 1500 ton mühimmat vardı.

Bir yılan dile gelerek neler söylemiş

1937 de dünya harbi, yahud filibe havalisinde zelzele olacakmış!

Sofya (Akşam) — Bulgar gazetelerinin bildirdiğine göre, Filibe kazasında bir çobanın karşısına bir yılan çıkmış. Bunu görünce ürken çoban, kendisini müdafa kabilinden değneğini kaldırarak yılana vurmak istemiş. Bunun üzerine yılan başını kaldırmış ve dile gelerek demiş ki:

«— Dur, vurma sana mühim bir şey söyliyeceğim. Üç ay sonra Filibe havalisinde büyük bir zelzele veya büyük bir dünya harbi kopacaktır!...»

Çoban, ilk şaşkınlığı geçince yılana: «Söylediğine ve seninle konuştuğuma kimse inanmaz» demiş.

Yılan da çobana şu cevabı vermiş:

«— İnanmazlarsa halk, benim şeklimi senede bir defa açan gül yapraklarında görebilirler..»

Bu vaka, o andan itibaren bütün Filibe havalisine oradan da gazeteler vasıtasile bütün Bulgaristana yayılmış, halk, gül yaprakların tedkik etmişler ve hakikaten yaprakların üzerinde birer yılan şekli görmüşler ve bu yılan şeklini gördüklerini mektuplarla gazetelere bildirmişler.

Yapraklardaki bu yılan izi Ziraat nezaretinde bir ziraat mütehassısına sorulmuş. Mütehassıs, bunun gül, ayva yapraklarında bir kelebek yumurtladığı zaman yumurtanın içinden çıkan böceğin, yaprağın üzerinde sürünerek bıraktığı bir izden başka bir şey olmadığını izah etmiştir.

Fakat batıl itikatlara inananlar, Bulgaristanda Filibe havalisinde 1937 de büyük bir zelzele olmasından veya bir dünya harbinin kopmasından hâlâ endişe ediyorlar!

İskele resmi

Belediye hemen tahsil edilmesini bildirdi

Belediyenin ötedenberi aldığı bir iskele resmi vardır. Son günlerde muhasebe mürakiplerinin yaptıkları kontrolda bu iskele resimlerinin tahsil edilmediği görülmüştür.

Belediye iskele resminin alınacağı mahalleri gösterir bir tamim ile iskele yerlerinin nerede bulunacaklarını bildirmiş ve bu resimlerin hemen tahsiline başlanmasını bildirmiştir.

Atatürkün Kırşehire ayak bastığı dünkü gün Kırşehirde merasim yapıldı

Kırşehir 25 (A.A.) — 1919 da Atatürk Sivastan Ankaraya giderken Kırşehire ilk ayak bastığı 24 ilkkânun günü bugün çok canlı tezahürlerle kutlandı. Nutuklar söylendi, müsamereler verildi.

Bitliste kar

Bitlis (Akşam) — Buraya son günlerde mütemadiyen kar yağmaktadır. Bu yüzden hayat durmuş gibidir. Diyarıbekirden buraya posta altı günde geliyor. Bu sebeple İstanbul gazeteleri 8 gün sonra alıyoruz. Posta hayvan sırtında nakledilmektedir. Halk yolun islahını ve seyrüsefetin kolaylaştırılmasını temenni ediyor.

Bu Sabahki Telgraflar

Madrid gene bombardıman edildi

Tayyareler uzun menzilli topların mevzilerini arıyor

Madrid 25 (A.A.) — Asi tayyareler, sabahleyin payıtahtın üzerinde uçmuş ve üniversite mahallesi ile Mocolayı bombardıman etmiştir. Arguelles mahallesi de bombardıman edilmiştir. Çünkü asiler, orada gizli olarak bulunmakta olan uzun menzilli topları aramakta idiler. Bu toplar, sabahın altısından beri düşmanın mevzilerini bombardıman ediyor.

REHİNELERİN TEATİSİ KABİL OLAMIYOR

Saint-Jean de Luz 25 (A.A.) — Öğrenildiğine göre rehinelerin teatisine müteallik olarak Burgos ve Bilbao hükûmetleri arasında yapılmakta olan müzakerelerin inkıtaa uğraması alâkadar mahafilde büyük bir hayal inkisarı tevlid etmiştir. Bu teati neticesinde 4,000 kişi serbes bırakılacaktı.

Gerek asiler ve gerek hükûmetçiler, bu teatiyi beklemekte idiler, maamafih beynelmilel kızıl haça yardım etmekte olan kilise mensupları birdenbire ortaya çıkmış olan müşküllerin yatıştırılacağı ümidini kaybetmemişlerdir.

GENERAL FRANKONUN BİR EMRİ

Avila 25 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: General Franko, milislerle millî harekete iştirak eden bütün muavin kuvvetlerin askerî mahkemelere tabi olacaklarına dair bir emirname neşretmiştir. Bunlar, ya faal veya ihtiyat ordusunun zabitleri tarafından talim edilecekler veyahud orduya tabi mekteplerde yetiştirileceklerdir.

Milisler, salâhiyettar otoritenin mezuniyeti olmaksızın terhis edilmiyeceklerdir. Bu kararnamenin istihdaf etmekte olduğu kuvvetler, bu ane kadar, yüksek erkân müstesna olmak üzere Harbiye nezareti tarafından değil, fırkaların liderleri tarafından tayin edilmekte bulunan şefler tarafından kadroya alınmakta idiler.

Sorgu hâkim vekilleri

İmtihanda muvaffak olamıyanlar tasfiyeye tabi tutulacaklar

Ankara 25 (Telefon) — Hâkimler kanunu mucibince müstantik mektebinden mezun olan sorgu hâkimi vekillerinin ehliyet imtihanları yapılmaktadır. Şimdiye kadar imtihana giren 90 sorgu hâkim vekilinden ancak 35 i muvaffak olmuştur. Muvaffak olamıyanlar bir sene sonra tekrar imtihana girebilecekler ve bunda da muvaffak olamazlarsa tasfiyeye tabi tutulacaklardır. Sorgu imtihanı önümüzdeki ay içinde yapılacaktır.

İstanbul üniversitesi iktisat fakültesine hariçten talebe alınmıyacak

Ankara 25 (Telefon) — Maarif vekâleti İstanbul üniversitesinde yeni açılan İktisat fakültesine bu sene hariçten talebe kabul edilmemesini üniversiteye bildirilmiştir. Maamafih hukuk fakültesi talebesinden arzu edenler yeni fakülteye intisap edebileceklerdir.

Devlet mahallesi

Yeni inşaat için 4,5 milyon lira tahsis edilecek

Ankara 26 — Devlet mahallesinde inşa edilecek Riyasetcümhur, Büyük Millet Meclisi, Başvekâlet ve Hariciye binaları inşaatı için Millet meclisi idare heyetince 4,5 milyon liraya kadar taahhüd icrasına salâhiyet verilmesine dair bir kanun teklifi hazırlanmıştır. Teklif bugün bütçe encümeninde görüşülmüştür, esasları tedkik edilmiştir.

Tiran elçiliği

Ankara 25 (Telefon) — Yeni ihdas olunan Tiran elçiliğine merkezden birinci sınıf elçi Âlinin tayini yüksek tasdike iktiran etmiştir.

Karagöz ihya edilecek

Kânunusaniden itibaren Halkevlerinde oyunlara başlanacak

Ankara 25 (Telefon) — Halkevlerinde millî oyunlarımız arasında yer alan Karagöz oyununun ihya edilmesi kararlaştırılmıştır. Halkevlerinde önümüzdeki yıldönümünden itibaren bu işe başlamak üzere şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Ankara Halkevi hazırlıkları ile bütün Halkevlerine örnek olabilecek, Karagöz eserleri hazırlayacaktır.

Hâkim namzetliği

Adliye vekâleti müddeiumumiliklere yeni bir tamim gönderdi

Ankara 25 (Telefon) — Adliye vekâleti müddeiumumiliklere bir tamim göndermiştir. Tamimde hâkim namzetliği yapmak için müracaat edenlerin ekserisinin İstanbul ve İzmir merkezlerini istemekte oldukları, böylelikle o yerlerde lüzumundan fazla hâkim namzedlerinin toplandığı bu yüzden stajdan beklenen faydanın temin edilemediği bildirilmiştir.

Bundan sonra Ankarada 30, İzmirde 25, İstanbulda 20, Bursa, Adana, Konya, Balıkesir ve Samsun gibi ikinci derece gelen mühim ağır ceza merkezlerinde sekizer ve diğer ağır ceza mahkemelerinde de en çok dörder hâkim namzedi bulundurulacaktır.

Kadın namzedlerin sayıları her yer için muayyen olan miktarın dörtte birini geçemiyecektir. Namzedler Adliye vekâletince gösterilecek merkezlerde beşer ay, hukuk ve ticaret mahkemelerinde «ayrıca ticaret ve hukuk mahkemesi bulunmayan yerlerde on ay hukuk kısmında» ve ayrıca dörder ay icra dairelerinde ve ceza mahkemelerinde ve üçer ay da müddeiumumilik ve istintak dairelerinde staj göreceklerdir.

Paraların yerinde yeller esiyor!

Emniyetli yer diye bodrumda saklamış!

Beyoğlunda oturan Yordan adında bir avukat bundan on gün kadar evvel Atinaya giderken evinin bodrum katında duvarın temeline bir çukur açarak beş bin lira kıymetinde mücevherlerile beş bin lira nakid parasını bu çukura koyup üzerini çimento ile sıvamıştır.

Para ve mücevherlerini bu suretle emin bir yere sakladığına kani olan Yordan işini görmek üzere Atinaya gitmiştir.

On gün kadar Atinada kalan Yordan geçen gün İstanbula dönünce derhal bodruma inip çukuru açmış, para ve mücevherlerini çıkarmak istemiştir. Yordan çukura baktığı zaman, on gün evvel yerleştirdiği paralarının ve mücevherlerinin yerinde yeller estiğini görmüştür. Bu vaziyet karşısında şaşıran Yordan derhal polise giderek hâdiseyi anlatmıştır. Zabıta tahkikata başlamış ve Yordanın evinin yanındaki Kazaroson evini araştırmış, Lazarinin bodrumuna girildiği zaman Yordanın mücevherlerini gömdüğü yerin hizasında duvarda bir parça yerin yeni sıvadığı görülmüştür. Kazaros evvelce Yordan tarafından buraya para saklandığının farkına vararak o gittikten sonra kendi bodrumundan duvarı açıp içinden para ve mücevherleri aldığı tahmin edilmektedir. Zabıta Kazarosu yakalamıştır. Kazarosun üzerinde yüz drahmi bulunmuştur. Polis ikinci şube müdüriyeti tahkikata devam ediyor.

Ankara hukuk fakültesi

Adliye vekâleti bütçesine 280 bin lira tahsisat konacak

Ankara 25 (Telefon) — Ankarada yeni bir hukuk fakültesi binası yapılması kararlaştırılmıştır. Bunun için Adliye vekâletinin gelecek yıl bütçesine 280 bin liralık tahsisat konacaktır. Yeni fakülte binasının mülkiye mektebi binasının yanında yapılması muhtemeldir.

Kız enstitüsü ile enstitü yakınından geçen şimendifer hattı arasında kalan boş arsa üzerinde yapılması kararlaştırılan dil tarih fakültesi binasının inşaatına önümüzdeki ilkbaharda başlanacaktır.

Üçüncü sınıf mülkiye müfettişliğine tayin edilenler

Ankara 25 (Telefon) — Açık olan üçüncü sınıf mülkiye müfettişliğine Bahçe kaymakamı Nuri, Silivri kaymakamı Hayri, Tarsus kaymakamı Hıfzı, Trakya umumi müfettişliği yazı işleri müdürü Reşid tayin edilmişlerdir.

Şark demiryolları

İmtiyazın deviri mukavelesi dün imza edildi

Ankara 25 (A.A.) — Şark demiryolları işletme imtiyazının satın alınması hususunda 19 teşrinievvel 936 tarihinde başlıyan müzakereler 68 günlük mesaiden ve bazan çok çetin devreler geçirdikten sonra hitama ermiş ve hazırlanan mukavelenin her noktasında iki tarafça mutabık kalınmış olduğundan bugün saat 13 de Nafia vekâletinin büyük salonunda Nafia vekili B. Ali Çetinkaya ile şirket delegeleri reisi M. Devi taraflarından imzasına muvaffakıyet hasıl olmuştur.

Bu mukavelenin imzası ile 1872 denberi muhtelif safhalarla sürüp gelen ve saltanat tarihinin bir çok karanlık cihetlerini sinesinde saklıyan Şark demiryolları imtiyazı da sona ermiş bulunmaktadır.

Bundan sonra Devlet demiryolları Avrupa ismini alacak olan Trakya demir yollarının Devlet demiryolları şebekesine iltihakı bir taraftan Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa ile iltisakını kendi vasıtasile temin etmek, diğer taraftan memleket demir yollarının devletleştirilmesi hususundaki gayeyi temin etmiş bulunmak itibarile Cumhuriyet devrinin en mühim ve mesud hadiselerinden birini teşkil etmektedir.

Sovyetlerle anlaşma

Ankara 25 (Telefon) — Sovyet Rusya ile aramızdaki ticaret anlaşması 1 kânunsaniden itibaren bir ay uzatılacaktır.

Yeni ticaret anlaşması müzakerelerine başlamak için, mezunen memleketinde bulunan Sovyet ticaret mümessilinin gelmesi bekleniyor.

Geyikler neden azalıyor?

Ankara avcılar cemiyeti idare heyeti âzasından B. Sırrının beyanatı

Ankara 24 (Hususî muhabirimizden) — İstanbul avcılar ve atıcılar birliği umumî kâtibi B. Turhanın avcılar kanunu projesi etrafında «*Akşam*»da çıkan izahatı Ankara avcılar cemiyeti âzası arasında alâka uyandırmıştır.

Ankara avcıları B. Turhanın avcı cemiyetlerine mensup olmayacaklardan 3 lira yerine 12 lira alınması yolundaki fikrine tamamen taraftardırlar.

Geyik ve yaban koyunu avlarının bütün mıntakalarda yasak edilmemesine gelince, Ankara avcıları bu noktada da esas itibarile B. Turhanın fikrine iştirak etmekle beraber meseleyi diğer bir bakımdan muhakeme etmektedirler.

Avcılar cemiyeti idare heyeti azasından B. Sırrı diyor ki:

— Bizde bazı hayvan nesillerinin tükenmesinde avcılardan ziyade hayvanların kendileri âmil olmaktadırlar. Meselâ pars, kurd gibi bir takım hayvanlar geyiklerin amansız birer düşmanıdırlar. Bunların çoklukla bulundukları yerlerde geyiklerin barınmalarına imkân olamaz. Nitekim bugün geyik neslinin tükendiği yerler, bu hayvanların kesretle bulunduğu yerlerdir. Onun için geyik neslinin idamesi yalnız avlanmalarının yasak edilmeleri ile değil bu gibi muzır hayvanlara karşı mücadeleyi arttırmakla kabil olabilir.

Sonra ikinci bir şey daha var: Geyikler yaradılış itibarı ile çok kıskanç hayvanlardır. Bu bakımdan bir farkla kedilere benzerler: Kediler öldürdükleri yavruları yerler. Geyikler ise yalnız öldürmekle iktifa ederler. Hoş, et yiyen hayvan olsalardı, onlar da yerlerdi ya!...

Çiftleşme mevsimleri, erkek geyiklerin biribirlerile öldüresiye çarpıştıkları mevsimlerdir. Bu çarpışmalardan sağ çıkanlar ondan sonra dişilerine dönerler ve onlara hatır ve hayale gelmeyen ezalar yaparlar. Ekseriya hınçlarını alamıyarak yavrularını öldürmeğe teşebbüs ederler. Eğer dişi geyik müdafaadan âciz kalırsa bu teşebbüslerinde muvaffak olurlar. Yavrularını müdafaa için kendilerini feda eden ana geyikler herhalde insanların avladıkları geyiklerden çok fazladır.

Onun için fikrimce, geyik neslinin idamesi düşünülür iken bu vaziyeti göz önünde bulundurarak erkek geyiklerin avlanmasını yasak etmemek muvafık olur.»

B. Sırrının Ankarada av ve avcılık hayatı hakkında verdiği çok enteresan izahatı ayrı bir mektupla bildireceğim.

Duvardan atlamamış, kapıdan girmiş!

Tophanede Salıpazarında bayan İsmetin evine geceleyin arka duvardan atlamak suretile girmekten suçlu Saimin muhakemesi dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde yapılmıştır. Saim muhakemsinde bayan İsmetle uzun zamandan beri tanışıp ailece görüşmekte olduklarını ve o gece eve duvardan atlamayıp eski ahbaplığa istinaden evin açık bulunan kapısından girdiğini iddia etmiştir.

Tahkikat evrakı ve dinlenen şahidlerin ifadelerinden Saimin ev sahibinin haberi ve muvafakati olmadan eve girdiği sabit olduğundan altı ay hapsine karar verilmiştir. Saimin sabıkası olmadığı için cezası tecil edilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Buğday bollandı

Fiatlerde inme istidadı daha ziyade arttı

Piyasaya fazla buğday gelmeğe başlamıştır. Bir hafta evvel mütemadiyen azalan muvaridat evvelki gündenberi artmaktadır. Dün de 825 ton buğday gelmiştir. Sevkiyat daha ziyade Anadoludan oluyor. Muvaridatın artmasının fiatler üzerine tesir yapması lâzımdı. Alıcılarla satıcılar arasında ki mütereddid vaziyet yüzünden fiatlerde yeni bir düşüklük göze çarpmamıştır. Fakat evvelki gün baş gösteren fiatlerde gerileme istidadı artmıştır.

Dün sert buğday 6 kuruş 17 ve yumuşaklar da 6 kuruş 7,5 paradan muamele görmüşlerdir. Ekstra Polatlı 6 kuruş 35 paradır. Satışlar cansız geçmektedir.

Kitre fiatleri yükseldi

Kitre alıcılarımız çoğalmış ve fiatler çok yükselmiştir. Alıcıların başında Amerika, Almanya, İtalya ve Japonya gelmektedir. Fiatler cinsine göre 80 kuruştan 260 kuruşa kadardır.

Alıcı çokluğuna mukabil malın azlığı fiatlerin daha da yükseleceğine sebep teşkil ediyor. Hâlen 800 çuval kadar stok olduğu tahmin edilmektedir.

M. Proste

Ankaraya giden şehircilik mütehassısı avdet etti

İstanbulun müstakbel plânına esas teşkil etmek üzere hazırladığı avan proje hakkında dahiliye ve nafia vekâletlerine izahat vermek üzere Ankaraya giden şehircilik mütehassısı M. Prost ile imar müdürü Ziya dün şehrimize gelmişlerdir.

Mütehassıs ile bay Ziya Ankarada bulundukları müddet içinde İstanbulun alacağı yeni istikametler hakkında izahat vermişler, ayni zamanda vekâletten talimat almışlardır.

İki kömür hırsızı yakalandı

Muhafaza teşkilâtı memurları son zamanlarda Kuruçeşme kömür depolarına dadanan iki hırsızı yakalamağa muvaffak olmuştur.

Vahid ve Hasan adlarındaki bu hırsızlar kömür depolarından gizlice bir sandala yükledikleri 1,500 kilo kadar maden kömürünü Galata köprüsünün altından Halice geçirirlerken daha evvel tertibat almış olan muhafaza memurları tarafından yakalanmışlardır. Kömürler müsadere edilmiş ve suçlular hakkında tahkiata başlanmıştır.

Yaşıyan kimseleri ölü gibi gösterenler

Geçen gün yaşıyan kimseleri ölmüş gibi göstererek sigorta dolandırıcılığı yapan suçlulara aid evrakın ceza mahkemesine verildiğini yazarken yanlışlıkla hükûmet doktoru Feyzinin suçlular arasında ismi yazılmıştı. Doktor Feyzi evvelce suçlularla beraber sorgu altına alınmışsa de yapılan sorgu neticesinde kendisinin bu işle alâkası olmadığı görülerek hakkında meni muhakeme kararı verilmiştir. Bu suretle keyfiyeti tavzih ederiz.

İstihlâk resmi

Sanayi erbabı indirilmesini istiyor

Sanayi erbabı dün sanayi birliğinde bir toplantı yaparak elektrik ve havagazı sarfiyatından alınan istihlâk resmi etrafında görüşmüşlerdir. Sanayiciler, sanayide kullanılan elektriğe bir, havagazına ise 2 kuruş istihlâk resmi veriyorlar. Bu defa havagazından alınan istihlâk vergisinin tamamen kaldırılmasını istemekte ve bu cihet mümkün olmadığı takdirde elektrikte olduğu gibi havagazında da istihlâk resminin 1 kuruş olarak kabulünü dilemektedirler.

Millî sanayi birliği sanayicilerin bu dileklerini Ankaraya bildirmiştir.

İplik ithali meselesi

Uyuşturucu maddeler inhisarı umum müdürü Hamza Osman ile muavini Şakir Ankaraya gitmişlerdir. Müdürle muavin iplik ithali meselesi hakkında iktisad vekâletile temaslarda bulunacaklardır. Bu arada Şakir bazı mıntakalarda yaptığı tetkikleri etrafında da vekâlete izahat verecektir.

Iş kanunu

Haziranda tatbiki için şimdiden hazırlıklara başlandı

Hazirandan itibaren meriyete geçecek olan İş kanununun tatbikini temin etmek üzere teşekkül eden iş başmüfettişliği müesseselerde çalışan işçilerin tahririne başlamak üzeredir. Müfettişlik Dördüncü Vakıf hanından Galatada Bozkurt hanında bir daireye taşınacaktır.

İş müfettişliği, on işçi çalıştıran her müesseseden bir beyanname isteyecektir. Bu beyannamede kanunun mevcud ve müesseseler tarafından bildirilmesi mecburî olan bazı sualler vardır.

Müesseseler bu suallerin cevaplarını bildirdikten sonra iş müfettişliğindeki mürakipler on işçi çalıştıran bütün müesseseleri gezecekler ve verilen beyanname hükümlerine uygun vaziyet olup olmadığını tedkik edeceklerdir.

Kanun hazirandan itibaren tatbik edileceğine göre bu hazırlıklar hazirana kadar ikmal edilecektir. İş baş müfettişi Halûk Belson müfettişiliğin faaliyet programını hazırlamıştır.

Rıhtımların tamirine başlanıyor

Rıhtımların tamir ve tevsiine 1 kânunusaniden itibaren başlanacaktır. Esasen Galata cihetindeki rıhtımlarda tamirata başlanmıştı. Yeni sene başından itibaren Sirkeci de dahil olmak üzere bütün rıhtımlar ele alınacaktır. Bunun için bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir.

Yakında:

Cemal Nadirin

FOTOGRAF TAHLİLLERİ!

adı altında yeni ve çok güzel bir

Karikatür serisini

neşre başlıyacağız

Emlâk sahipleri

Nizamnamede bazı değişiklik yapacaklar

Emlâk sahiplerinin haklarını vikaye etmek, günden güne kıymetinden düşen emlâk kıymetlerini arttıracak tedbirlere baş vurmak maksadile bazı emlâk sahipleri, vilâyete müracaat ederek bir birlik teşkil etmek üzere müsaade istemişlerdi.

İstida sahipleri, vilâyete verdikleri birlik nizamnamesi projesinde bazı tadilât yapmak istediklerinden müracaatlerini geri almışlardır. Bunlar nizamname projesinde yapacakları tadilât ile yeniden vilâyete müracaat edeceklerdir.

Ölçülü şişeler

Gazoz şişelerile beraber bira ve su şişeleri de yıl başından itibaren yeni ölçüler nizamnamesi hükümlerine göre olacaktır. Böyle ölçülü şişelerin bu kadar kısa zamanda imaline imkân görülemiyor.

Alâkadarların müracaatı üzerine millî sanayi birliği dün şişe fabrikasile temasa geçmiştir. Bu temaslardan müsbet netice elde edilirse yıl başından itibaren tatbiki icabeden nizamnamenin bir sene müddetle yeniden temdidine lüzum kalmıyacaktır.

Esnaf cemiyetleri

Dün ticaret odasında bir toplantı yapıldı

Esnaf cemiyetleri reisleri dün saat 14 de ticaret odası salonunda toplanmışlardır. Esnaf şubesi direktörü Kâzım bu toplantıda yeni esnaf muhasebe talimatnamesinin tatbiki sureti etrafında izahat vermiş; tasdik edilmiş olan yeni esnaf bütçelerinden beklenen faydalardan bahsetmiştir. Bu arada esnafın ticaret odasında tescili ve cemiyetlerin 936 senesi hesapları etrafında görüşülmüştür.

Verilen kararlara göre, 936 senesi hesaplarını kapıyacak olan cemiyetler önümüzdeki pazartesi gününden itibaren tahsilâtı durduracaklardır. Cemiyetlere 936 bilânçolarını hazırlamak için dört gün mühlet kabul edilmiştir. Pazartesi gününden itibaren dört gün zarfında iblânçolar tamamen hazırlanacaktır. Bu dört gün zarfında mürakipler de cemiyetleri dolaşarak vazifelerini yapıp yapmadıklarını sıkı bir mürakabeden geçireceklerdir.

Esnaf cemiyeti mümessillerinin dünkü toplantılarında konuştukları meselelerin en mühimlerini de, cemiyet gelirlerinin yüzde yirmi beşile esnafa ne şekilde yardım edileceği keyfiyeti teşkil etmiştir. Toplantıda, yardım tahsisatının sureti sarfı hakkında cemiyet reislerine sualler sorulmuş ve bu hususta idare heyetlerinin de düşünceleri öğrenilmek istenmiştir. Neticede yardım meselesi etrafında ileri sürülen fikirlerin heyeti umumîyesini, bir program hazırlandıktan sonra bu işe başlanması teklifi teşkil etmiştir.

Bu programın hazırlanması için beş kişilik bir heyet seçilmesi de muvafık görülmüştür.

Program hazırlandıktan sonra umumî heyet tekrar toplanacaktır.

İSTANBUL HAYATI

Gel de dedikodu yapma!

Son zamanlarda İstanbulda yeni bir tip çoğalma başladı: Uydurma dahî tipleri.. Kendilerini pek kolay tanıyabilirsiniz. Alâmetleri derhal göze çarpar. Meselâ: Gözlüklerinin biri daima gözlerinde, ikincisi de ihtiyat olarak ceketinin veya paltosunun dış üst cebinde hazırdır. Koltuğunda deste ile kitaplar, not defterleri yığılıdır. Ceplerinde bir kaç ecnebi gazete ve mecmuanın kocaman başlıkları sırıtır. Kafası mütemadiyen işler. Müvezziden aldığı gazeteyi sokak orstasında açıp tetkik etmeden rahat edemez. Yürürken bir kaç dakika içinde gazeteyi baştan aşağı okuduktan sonra durur, büker ve günlerden beri ayni vaziyette cebinde dolaşan yoldaşlarının yanına tıkar.

Sokakta hem yürür hem kitap okur, Tramvayda boş vakit geçirmez. Vapura biner, oturur oturmaz kitabını açar. Kalemi, defteri çıkarır. Kitabı okur, arada gözlerini tavana dikerek derin, derin düşünür ve defterine not alır. Biletçi zımbasını şıkırdatarak başucunda bir hayli bekler. Bizim dahî mütaleya o kadar dalmıştır ki, neden sonra işin farkına varır ve gene gözleriui kitaptan ayırmadan bilet yerine dalgınlıkla tabakasını veya not defterini biletçiye uzatır.

Elindeki kitap ta mütlaka ecnebi lisandandır. Türkçe eserleri beğenmez, dudak büzer. Çok dalgındır. Bir saat evvel görüştüğü bir ahbabını bir saat sonra zorlukla tanır. Yalnız şurasını kulağınızıa söyliyeyim ki kendisi iyi, kötü bir Türkçeden başka hiç bir lisan bilmez. Ve hareketlerinin hepsi de uydurmadır ha...

Ayni tipte eski bir tanıdığım vardır. Vaktile rüştiyenin ikinci sınıfından tahslii terkederek bir yere kâtip olmuştu. Şimdi de galiba bir ticarethanede kâtipliğe devam ediyor. Lâkin dehası pek genişmiş. Kendisi fransızcanın alfabesini bile zor söker. Hele ingilizceden, almancadan hiç anlamaz. Gelgelelim, daima üstadın elinde bir ecnebi kitap veya gazete eksik olmaz.

Geçen gün Kadıköy vapurunda tesadüf ettim. Elindeki ingilizce kitaba o kadar dalmış ki, yanına oturduğumun farkına varamadı. Merak ettim, yavaşca başımı uzattım. Ne görsem beğenirsiniz?.. Bizim üstad ingilizce kitabın ortasına bir kaç forma türkçe roman yerleştirmiş, harıl harıl okuyor. Fakat âlim jestlerini de ihmal etmiyor. Arada başını tavana dikerek derin derin düşünüyor, dalgın, dalgın etrafına bakıyor. Bir aralık gözgöze geldik. Nasılsa lütfen beni tanıdı.

«— Ooooo, senmisin yahu?. O kadar daldım ki, az kalsın tanımıyacaktım. Nerelerdesin çoktan beri göremiyorum seni..

İki gün evvel sokakta görüştüğümüzü hatırlattım. Elini şakağına vurarak düşündü.

«— Ha, evet. Hatırlar gibi oluyorum. Kafam çok meşgul de çabuk unutuyorum..

Artık dayanamadım, yüksek sesle sordum.

«— Demek ingilizce öğrendin!...

Ben onun, yavaşça işin iç yüzünü anlatacağını umarken o mağrurane bir eda ile başını çevirerek:

«— Bence dünyada bir kaç lisan bilmiyenin yaşamağa hakkı olamaz..

Demez mi!. Şimdi gel de dedikodu yapma bakalım.. C. R.

Bay Amcaya göre...

— İzmirde sakallı, bıyıklı kadınlar [illegible] bay Amca...

... Asrın eli sakalla bıyığı erkeklerin yüzünden alıp götürürken...

... Kadınların sakallanıp bıyıklanması şaşılacak şey değil mi?...

... Anlaşılıyor ki, tabiat insanların rollerini değiştirecek artık!...

B. A. — Eh, biraz da kadınlar sakalı ele versinler bakalım!...

Bugün SARAY sinemasında

Pek zengin ve muntahap bir program göreceksiniz :

Jönprömyelerin en güzeli
ROBERT TAYLOR
ve yıldızların en sarışını
LORETTA YOUNG
Fransızca sözlü
GİZLİ İZDİVAÇ
Büyük ve muhteşem filminde

Küçükler için neşe filmi
1937
MİCKEY MAUS'un ŞEN SAATİ
Kısmen renkli Mickey Maus'un en son maceralarını tesvir eden büyük film.

Ayrıca: FOX JURNAL son dünya havadisleri. Çocuklar için fiatler: Hususî ve lüks balkon 25, Dühuliye 20 kuruştur.
Seanslar bugün saat 12,50 de başlar.

Bugün SUMER sinemasında

DANİELLE DARRİEUX
ALBERT PREJEAN - LUCİEN BARROUX' nun
Neşeli ve kahkahalı, nükteli ve çok sevimli

Tatlı Belâ

Komedisini görerek hoş iki saat geçirebilirsiniz.
İlâveten : OSWALD KUAFÖR canlı resimler ve FOX JURNAL

Bugün ASRÎ Sinemada

Yalnız 15 kuruşla 2 emsalsiz film birden

Güzel ve dehakâr artist
MARTHA EGGERTH' in
en fazla muvaffak olduğu şaheseri
KASTA DİVA

SPENCER TRACY ve CLAİRE TREVOR'un en meşhur eserleri
Dantenin Cehennemi
15 artist - 300 figüran ve 10,000 figüran

Açık eksiltme ilânı
Belediye sular idaresinden:

İdaremizin bir yıllık matbu evrak ve defterleri açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu iş için tanzim edilen şartname levazım servisinden parasız olarak verilir, ve örnekler gösterilir.

2 — Açık eksiltme 6/İkinci kânun/937 çarşamba günü saat 15 de Taksimdeki idare binasında yapılacaktır.

3 — Taliplerin muayyen gün ve saatte şartname mucibince İdarede müteşekkil komisyona müracaatları. (3787)

TEŞEKKÜR

Ölümü ile bizleri kederler içerisinde bırakmış olan pek sevgili biraderimiz HENRİ CASTELLİ'nin gerek cenaze merasimine iştirâk gerekse beyanı taziyet lûtfunda bulunmuş olan bilcümle akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni olduğundan teşekkürlerimizin iblâğına muhterem gazetenizin tavassutunu rica eyleriz.

Bay ve Bayan Fred E. Castelli
Bayan dul A. Palamary

MEVLÛD

Sabık Ticareti vekili Ali Ziyanın refikası Nazire Ziyanın vefatı dolayısile bu ayın yirmi yedinci pazar günü saat ikide Teşvikiye camiinde mevlût okunacağından arzu edenlerin gelmesi rica olunur.

Yeşilây cemiyetinin kongresi

Yeşilay cemiyetinden: Cemiyetimizin 17 inci yıllık kongresi 1937 ikinci kânunun ikinci cumartesi günü saat 14 de Cağaloğlunda Halkevi salonunda toplanacaktır. Üyelerimizle Yeşilay Gençler Birliği üyelerinin ve ülkü arkadaşlarımızın kongreye teşriflerini ehemmiyetle rica ederiz.

Selâmi İzzet
TİYATRO KONUŞMALARI

Her kitapçıda bulunur. Fiati: 50 kuruştur.

Satılık kıymetli kütüphane

Fransızca iktisadî ve malî en esaslı ve mühim eserlerden ve mecmua kolleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphane satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân memurluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

HÜSEYİN CAHİD
Fikir Hareketleri

166 cı sayısı çıktı
26 - Kânunuevvel 1936 - Cumartesi

İçindekiler:

Atina demokrasisinin ruhu ve ahlâk ve âdatı (A. Croiset) — Artistlerde hülya (Félicien Challaye) — Meşrutiyet hatıraları (Hüseyin Cahid Yalçın) — İtalyada millî sendikacılık (A. Bernard) — Fransız edebiyatının hususiyeti (E. Robert Curtius) — Edebiyata dair konuşmalar (Alain) — Matbuat hayatı: Yepyeni şairler (Hüseyin Cahid Yalçın) — Filozoflar (Hayat ve mezhepleri (Vill Durant) — Türk Mektupları (Kanunî Sultan Süleyman zamanına aid bir frenk sefaretnamesi) (Ogier Ghiselin de Busbecq) — Académie'ye dair — İstiklâle dair — muvaffakıyet dair.

Fiyeti her yerde 20 kuruş
6 cı cild de hazırlanmıştır. Her cildde 26 nüsha vardır. Bir cilt Beş liradır.

Müracaat mahalli:
Matbaacılık ve gayretcilik Bürosu
Ankara Caddesi, Cağaloğlu yokuşu No. 42 e

TAN SİNEMASI
KAHRAMAN HAYDUD
ve
GÜLDÜREN GÖZLER

Taksimde Maksim tiyatrosunda
Bu akşam 21 de
Matine 16 da
ZOZO DALMAS ve TOMAKOSLA
ESKİ HAMAM ESKİ TAS
Yılbaşı gecesi büyük balo zengin numaralar
Telefon: 42633

Bugün İPEK Sinemasında

Kahkaha kralı HAROLD LLOYD
tarafından Fransızca sözlü olarak yaratılan
Boksör Sütçü
ve bütün çocukları kahkahalarla saran nefis
ÇOCUK TİYATROSU
3 kısımlık emsalsiz bir şaheser. Bu programda çocuklara dühuliye 20, hususî 25 Kr.

Bugün MELEK sinemasında 2 film

ŞİRLEY TEMPLE
En son ve en büyük filmi :
KÜÇÜK PRENSES
Fransızca sözlü

LOREL - HARDİ
Büyük komedi
KAN KARDEŞLERİ
Fransızca sözlü

Bugün çocuklara dühuliye 20, hususî 25 kuruştur.

Bugün TÜRK SİNEMASINDA
SİRK

Muazzam ve emsalsiz Rus filmi
ORLOVA - VOLODIN

Sovyet film sanayiinin en güzel eseri olan ve Moskova Operet ve Balet tiyatrolarının en güzel artistleri iştirak etmiştir.

Rusyanın en büyük canbazhanesi, heyecanlı sahneler, zengin rövüler, Rus dansları ve şarkıları, meraklı aşk macerası.

İlâveten: EKLER JURNAL, Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Filmlerin kralı ve bir san'at âbidesi olan
MAZURKA : POLA NEGRİ
Pek büyük muvaffakıyetlerle **MİLLÎ** Sinemasında devam ediyor

Bugün SAKARYA (Eski ELHAMRA) Sinemasında

İki saatlik neşe, musiki, ve dans filmi
FİLOYU TAKİP EDELİM
(Follow the Fleet)
Baş rollerde : Dans kralı ve kraliçesi
FRED ASTAİRE ve GİNGER ROGERS

Gedikpaşa AZAK SİNEMASI Çarşıkapı

Bugün 2 büyük film birden: RICHARD TAUBER'in en güzel ve en son filmi
1 — VİYANA SENİ SEVİYORUM Fransızca sözlü
2 — KARA KEDİ Boris Karloff tarafından. Ayrıca MİKE MA

Pek yakında
ZAMAN ADAMI
MAURİCE CHEVALİER

Tepebaşı dıram kısmı akşam saat 20,30 da **BABA**
Fransız tiyatrosu operet kısmı gündüz S. 14 de Çocuk tiyatrosu FATMACIK Akşam S. 20,30 da
LEYLÂ ve MECNUN

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Hava aktarma ambarında bulunan iki Fort marka kamyonet karüseri pazarlıkla ihalesi 28/12/936 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 600 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin 45 liralık ilk teminat makbuzu veya mektuplarile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3763)

Güzel sanatlar birliği resim şubesinden: 29 ikinci kânun 936 salı günü saat (15) de Umumî heyet toplantısına, âzanın Alayköşküne gelmeleri.

İstanbul belediyesi ilânları

Ölçü sahiplerinin nazarı dikkatine:

Ölçüler nizamnamesinin 17 inci maddesine göre ellerinde baskül, kantar, terazi, tartı, litre, ölçek, metre gibi yıllık muayeneye tabi ölçüler bulunan bütün ölçü sahiplerinin en geç 31/1/937 günü akşamına kadar Eminönü, Fatih, Beyoğlu, Kadıköy ayar memurluklarına müracaat ederek her türlü ölçülerin cinsi boy veya çekeri ve miktarını gösterir beyannamelerden alıp kullandıkları ve bulundurdukları bütün ölçülerini siliksiz ve temiz bir surette mezkûr beyannamelere mürekkepli kalemle yazıp 1/1/937 gününden en geç 31/1/937 akşamına kadar mıntakaları içinde bulundukları ayar memurluklarına müracaatla kayıt ettirmeleri ve müracaat kâğıdı almaları lüzumu ve almıyanlar hakkında kanunî takibat yapılacağı ehemmiyetle ilân olunur. (B.)
(3728)

Yüksek Mühendis mektebi arttırma ve eksiltme komisyonundan :

Mektep atelyesi için açık eksiltme ile 60 kalem malzeme alınacaktır. Muhammen bedeli 964 ve ilk teminatı 73 liradır. Eksiltmesi 11/1/937 pazartesi günü saat 15 de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebi binası içindeki komisyonda yapılacaktır.

Şartnamesini görmek isteyenlere hergün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (3757)

C. H. P. kongresi

Ankara vilâyeti kongresi dün merasimle açıldı

Halkın dilekleri, şikâyetleri açıkça ve serbestçe konuşulacaktır

Ankara 25 (Telefon) — Cumhuriyet Halk partisi Ankara vilâyeti 1935-1936 kongresi bugün saat 11 de Halkevinde toplanmıştır. Kongre vali ve Cumhuriyet halk partisi ilyönkurul başkanı B. Nevzad Tandoğan tarafından bir nutukla açılmış ve kongre reisliğine vilâyet yönetim kurulu azasında Rifat Börekçi, ikinci reisliğe delegelerden avukat İbrahim Rauf Ayaşlı, kâtipliklere de avukat Ekrem Ergun, Nasuhi Baydar seçilmişlerdir.

Bundan sonra rapor okunmuş ve ittifakla tasvip edilerek bütçe, hesap tetkik, dilek encümenleri ayrılmış ve yarın (bugün) saat 14 de toplanmak üzere toplantıya son verilmiştir.

Kongre bugünkü toplantısına nihayet verirken reisicumhur Atatürke, kamutay başkanı Abdülhalik Renda ve başvekil İsmet İnönüne, Dahiliye vekili ve Cumhuriyet halk partisi genel sekreteri Şükrü Kayaya kongrenin yüksek saygılarının arzedilmesini karar altına almıştır.

Ankara valisi ve Cumhuriyet Halk partisi başkanı bay Nevzad Tandoğan

BAY NEVZAD TANDOĞANIN NUTKU

Ankara valisi ve parti başkanı B. Nevzad Tandoğan şu nutku söylemiştir:

Arkadaşlar,

Milletimizin kurtuluş ve ileri gidiş mücadelesinde kendisine rehberlik eden Cumhuriyet halk partisinin. büyük önderimiz Atatürkün kurduğu ve değişmez reisi bulunduğu partimizin, memleketin siyasî ve içtimaî hayatında güttüğü yüksek maksatların tahakkukunu kolaylaştırmak için parti faaliyeti ile hükûmet idaresi arasında daha sıkı bir yakınlık ve daha amelî beraberlik temin edilmesi hakkında partimiz genbaşkurunca alınmış olan karar daha önce parti teşkilâtımıza ve bütün parti üyelerine en geniş bir şekilde tebliğ ve izah edilmiştir.

Bu kararın «hükûmet ve pjarti beraberliğinin» bütün kudretini hükûmete vererek parti teşkilâtını daha az ehemmiyetli bir mevkide görmeye asla mütemayil olmadığını ve yalnız partiyi kuvvetlendirmek, parti prensiplerini kolaylıkla gerçekleştirmek için hükûmetin yardımını müessir bir hale getirmek maksadiyle alındığını, tatbik sahasındaki güzel neticelerile, daha iyi anlamış bulunuyoruz.

Arkadaşlar,

Kemalist rejimde halkın idare işlerine karışması, yalnız vilâyet ve belediye meclislerini terkip etme yolu ile vilâyet ve belediye işlerini idare etmekle kalmamktadır. Bizim rejimimizde bütün yurttaşlar parti mekanizmasının işlerine en geniş bir şekilde karışırlar ve bu yoldan devlet idaresine müessir olurlar. Parti tüzgünün köy ve mahallerlerden başlayarak vilâyet merkezlerine kadar yayılmasını emrettiği parti kongreleri, işte bu esaslı halkçı prensipin tahakkuku için en canlı ve semereli bir vasıta olarak telâkki edilmelidir. Bizim bugün burada toplanışımızda bu maksat içindir. Bu sebepledir ki, muhterem kongrenin vilâyetin bütün ihtiyaçlarını, halkın dileklerini ve şikâyetlerini açık ve serbest olarak konuşup görüşmesini ve şikâyeti mucip olan hiç bir mevzuun kongremizin tedkikinden uzak kalmamasına dikkat buyrulmasını arkadaşlarımdan ehemmiyetle rica eder ve bunu beklerim.

Arkadaşlar, geçen vilâyet kongresinden sonra, iki yıl içinde, gerek devletçe ve gerek mahalli idarelerce parti kongresinin dilekleri hakkında alınan güzel ve faydalı kararları sizlere anlatmadan önce huzuruunzda bütün bu iyiliklerin ve bu ileri gidişlerin özkaynağı olan «başımız ve canımız» Atatürkün yüksek adını derin minnettarlıkla anmayı kendim için en şerefli bir vazife addederim.

Torik ve uskumru bollandı

Dün uskumru fiatleri yarı yarıya indi

Bir kaç günderberi biribirlerini kovalamak yüzünden az mıktarda çıkan torik ve uskumru dün birdenbire çoğalmıştır. Torik daha ziyade adalarda, uskumru da boğazda tutulmuştur. Bir kaç saat zarfında tutulan torik mıktarı 20, 000 çifti bulmuştur. Uskumru da 110,000 kilo kadar avlanmıştır.

Toptan çifiti 25 kuruşa satılan torikler dünkü bolluk sayesinde evvelâ 20 ve sonra da 17,5 kuruşa kadar düşmüştür. Uskumru da 40-45 kuruşa satılırken fazla istihsal sebebile 20 kuruş birden düşerek 20 kuruşa alıcı aramıştır.

Torik almak üzere üç İtalyan balık gemisinin bugünlerde limanımıza gelmesi bekleniyor. Toriğin mayıs bidayetine kadar avlanabileceğini balıkçılar tahmin etmektedirler. Uskumru ise yumurtalarını bırakarak tekrar boğaza avdet etmesi dolayısile o mevsimde çiroz olarak avlanacaktır.

Gazozcuların bir müracaatı

Gazozcular alâkadar makamlara müracaat ederek, tatbiki iki sene müddetle uzatılmış olan ölçüler nizamnamesindeki kendilerini alâkadar eden cihetlerin bir sene daha sonra tatbik olunmasını istemişlerdir. Halbuki temdid edilen müddet 1 kânunusanide bitmektedir.

Gazozctlar müracaatlarında, nizamnamedeki litre işaretli şişelerin dahilde ihtiyaca kâfi gelecek kadar imal edilmediğini ve bunların hariçten de ithal edilemiyeceğine göre nizamnamenin tatbiki halinde bir gazoz buhranı meydana geleceğini ileri sürmüşlerdir. Gazozcuların bu müracaatları tedkik edilmektedir.

Istanbul - Edirne yolu

Çorlu (Akşam) — Havaların müsaadesizliği yüzünden asfalt olarak yapılmakta olan İstanbul - Edirne yolundaki inşaat yavaşlamış, silindiraj ve asfalt işleri tatil edilmiştir. Yalnız yolun taş nakliyatı ile imalâtı sınaiye üzerindeki müteferrik ameliyat devam etmektedir.

SİYASÎ İCMAL

Almanyanın müstemleke isteği

Almanyanın teslihatı son dereceyi bulmakta olduğundan bu vaziyet bütün Avrupayı düşündürmektedir. Diğer taraftan Almanya harp sanayiini yürütmek için hariçten külliyetli miktarda ham madde getirtmeğe mecbur kalmasından dolayı iktisadî büyük müşkülâta uğramıştır. Bunun önüne geçebilmek için bir taraftan Almanya ham maddelerin suni olanlarını yetiştirebilmek üzere dört senelik bir plân hazırlamış, diğer taraftan dahildeki mühim yiyecek maddelerini karp zamanında olduğu gibi vesikaya ve tahdidata tâbi tutmuştur.

Hem silâhlı, hem de iktisadî zorluk içinde bulunan Almanyanın atıl duramıyarak mutlaka bir taraftan harekete geçeceği tahmin edildiğinden politika âleminde büyük endişeler gösterilmektedir. Son zamanlarda Almanyada kendisine müstemleekler verilmesini isteyen sesler çok yükselmiştir.

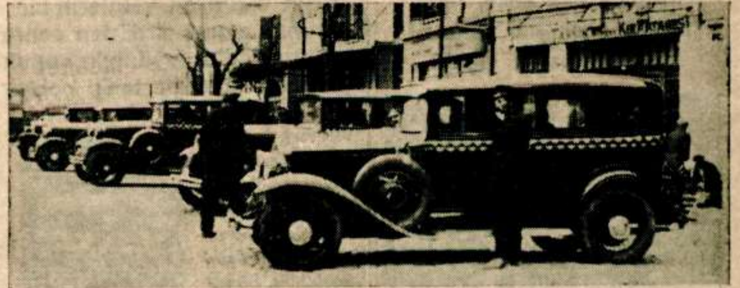
Almanyanın müstemleke isteğine hak verenler çoğalmaktadır. Fakat gerek İngilterede gerek Fransada mesul makamlar bunun için Almanyanın silâhların tenkisine ve hiç olmazsa tahdid edilmesine razı olmasını şart koşuyorlar. Almanya ise silâh işinin müdafaa meselesi olduğunu ileri sürerek müstemleke ve iktisadî kolaylıklar ile karıştırılmasına razı olamıyacağını anlatmaktadır.

Diğer taraftan Almanlar bilâkaydu şart müstemlekeler verildiği ve iktisadî kolaylıklar gösterildiği takdirde Almanyanın bundan memnun kalarak kanaat edeceği yerde bir kat daha silâhlarını arttıracağına ve daha büyük kuvvetle yeni yeni teşebbüslere atılacağına ihtimal verilmektedir. Bu suretle iktisadî ve müstemleke meseleleri silâh işleri ile çok karışmış olduğundan her iki meselenin de halli büsbütün güçleşmiş bulunuyor.

Şoförlerin derdleri

Herşeyden evvel benzinin ucuzlamasını istiyorlar

İstanbulda 500 taksiye mukabil 700 hususî otomobil olmasının sebebi nedir?

Taksimde müşteri bekliyen taksiler

İstanbulda hususî otomobillerin adedi gün geçtikçe çoğalmaktadır. Buna mukabil taksi otomobilleri yavaş yavaş azalıyor. Elimize geçen bir istatistikten öğrendiğimize göre, İstanbulda 500 küsur taksi ve 700 den fazla hususî otomobil vardır. Mevcut şoför adedi de 2000 dir.

Halbuki bundan beş altı sene evvel İstanbulda 1900 taksi, 150-200 hususî otomobil, 3000 kadar da şoför varmış. Görülüyor ki taksi otomobillerinin fevkalâde azalmasına mükabil, hususî otomobiller artmıştır.

Bugün mevcut 2000 şoföre gelince, hususî otomobiller ekseriya bizzat sahipleri tarafından kullanıldığından bir taksi otomobiline aşağı yukarı dört şoför düşmektedir ve bu yüzden bir çok şoförler işsizdir.

Beş sene içinde İstanbuldaki taksi ve hususî otomobil adedleri arasında vukua gelen bu dikkate şayan değişikliğin sebeblerini alâkadarlar ve bizzat şoförler nezdinde tahkik ettik.

Şoförlerin söylediğine göre, taksi otomobilciliği bugün büyük bir buhran geçirmektedir. Benzin ve iptidaî madde fiatleri bugünkü yüksekliğini muhafaza ederse taksi otomobilciliği tamamen sönecektir.

Şoförler evvelâ hususî otomobilerin artmasından şikâyet ederek diyorlar ki:

« — İstanbulda hususî otomobil merakı apartıman inşaatı ile müvazi olarak arttı. Bir apartıman yaptıran bir de otomobil alırsa ahbabları arasında itibarı artıyor. Bu hiç te kârlı bir iş değildir. Fakat alıyorlar.

Dört beş sene evvele nazaran otomobil fiatleri ucuzlamıştır. 932 de 4500 liraya alınan otomobiler bugün 2500 liraya alınıyor. Bu yüzden hususî otomobiller artıyor. Bunlar otomobillerini kendileri kullandıkları için şoförlere iş çıkmıyor. Bir taraftan da otomobillerile akraba ve ahbaplarını taşıdıkları için bizim müşterilemizi de alıyorlar.

Hususî otomobillerin çoğalmasından şikâyet eden şoförler, asıl benzin fiatlerinin pahalılığı yüzünden iş yapamadıklarını ve bu yüzden kazançlarının azaldığını söylemektedirler. Diyorlar ki:

« — Biz bugün fazla iş yapabilmek için bir müşteriyi Sirkeciden Şişliye kadar 50 kuruşa götürebilmeliyiz. Halbuki benzin fiatleri bu halde iken bu mümkün değildir. Eskiden benzinin tenekesini 240 kuruşa alırdık. Bugün 460 kuruş veriyoruz. Fiatler hemen hemen iki misli arttı. Bu 460 kuruşun bize getireceği paranın içinde otomobilin garajı, yağı, lâstiği, tamiri vardır. Lâstik fiatleri de iki misli artmıştır. Ayda 12,5 lira belediye resmi de üzerine binince birşey kazanamıyoruz. Hem de on altı saat çalışarak! Bu suretle koyduğumuz sermayeyi bir kaç senede yedikten sonra otomobil de hurda haline geliyor. 150 liraya hurdacıya devrediyoruz.

Bu yüzden bir çok şoförler mesleklerini terketmek mecburiyetinde kalıyorlar.»

Şoförlerin bunlardan başka daha bir çok derdleri vardır: İstanbulda çalışan otomobiller yolların muntazam olmamasından vaktinden evvel çürüğe çıkmaktadır. Fransada bir lâstik 50 bin kilometre yaptığı halde bizde ancak 15 bin kilometre yapıyor.

Budan başka otomobil yedek parçalarının pahalılığından da şikâyet etmektedirler. Şoförler taksi otomobilciliğinin yeniden canlanabilmesi ve çoğalması için şu çareleri ileri sürüyorlar: Benzin fiatlerinin ucuzlaştırılması, belediye resminin, her otomobilden müsavi olarak değil, eskisine ve yenliğine göre alınması, çalışma saatlerinin tanzimi, acentelerin mürakabesi.

En evvel istenilen şey benzinin ucuzlamasıdır. Bütün şoförler, Başvekil İsmet İnönünün benzin fiatlerinin ucuzlıyacağı hakkında verdiği müjdenin biran evvel hakikat olmasını sabırsızlıkla beklemektedirler.

Ihracatı kontrol edecek memurlar işe başladılar

Stajyer kontrol memurları ve ihraç iskelelerimizdeki yeni vazifelerine başlamışlardır. İhracatı mürakabe kanununun tatbikine başlanması dolayısile kontrol memurlarının vazifeleri ehemmiyet kesbetmiştir. Bunlar stajlarını ikmal etmekle beraber üç aylık bir tecrübe devresi geçireceklerdir.

İstanbula bu memurlardan biri tayin edilmiştir. Diğer iskelelerde de birer memur vradır. Üç ay sonra yeniden kontorölerler tayin edileceği muhakkak görülüyor. Çünkü mevcud 22 kontrol memurunun ihtiyacı karşılamıyacağı haber veriliyor.

Yamboluda Tevfik paşa için mevlûd okutuldu

Geçenlerde İstanbulda vefat eden sadrazam Ahmed Tevfik paşanın ruhu için babasının medfun bulunduğu Bulgaristanın Yanbolu kasabasında mevlûd okutulmuştur. Mevlûd okunurken kasabanın camisinde Türk ve Bulgarlardan mürekkep kalabalık bir halk kütlesi bulunmuş, mevlûddan sonra Bulgar Türk ayrılmıyarak fukaraya sadakalar dağıtılmış, kurbanlar kesilmiştir.

Tevfik paşa Türk-Rus harbi esnasında bu havalideki ahaliye büyük şefkat ve sehavet gösterdiği için halk tarafından sevilmektedir. Mevlûddan sonra akşam yapılan toplantıda seksenlik ihtiyarlar, Tevfik paşa ve babası İsmail Hakkı paşaya dair hatıralarını anlatmışlardır.

İzmir vilâyet bütçesi

İzmir (Akşam) — Vilâyet bütçesi, vali Fazlı Gülecin reisliği altında toplanan vilâyet daimî encümeninde tedkik edilmiş ve mütevazin bir şekilde hazırlanmıştır. Maliye vekâletinin İzmir vilâyetinden istediği 204,000 liralık hissenin verilmemesi yüzünden bütçe şimdiye kadar tasdik edilememişti. Maliye hissesi ayrıldığı için on beş gün içinde tasdik edileceği ümid olunuyor.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

LÂĞIMLARI TEMİZLİYEN KÖPEK

Bundan bir müddet evvel kanalizasyon teşkilâtını yaptıran Nis belediyesi iktisad olsun diye küçük ve dar borular koymuştu. Fakat boruları temizleme sırası gelince iş çatallaştı. Temizlemek için borulara adam giremiyordu. Nihayet çaresi bulundu. Boruların içine köpekler girebilirdi. Bir köpek borunun bir deliğinden sokuldu, boynuna ince bir tel bağlandı ve öbür deliğe gelinceye kadar yürütüldü. Öbür delikte köpeği çıkarıp çektiler. Telin bir ucunda fırça bağlıydı. Bu suretle lâğım temizlenmiş oldu. Fakat tabiî köpekleri lâğımın içinde yürümeye alıştırmak için terbiye lâzımdır. Bu terbiye boruların çıkılacak ucuna bir et koymakla başlar. Köpek borunun içinden geçince mükâfatı olan eti alır. Bu suretle alışır. Resimde köpeğin lâğıma indirildiğini görüyorsunuz.

KRALIN VİSKİSİ

Her İngiliz gibi, sabık kral -şu dünya ne tuhaf dünyadır, sabık diyoruz- 8 inci Edvard da viskiye düşkündür.

Geçen sene uzun müddet Biariç otellerinden birinde oturdu. Otel sahibi, kral her viski istedikçe yeni bir şişe açıyor, sonra bu şişede kalan viskiyi müşterilerine: «Kralın içtiği viski» olduğu için pahalıya satıyordu.

Geçenlerde bir İngiliz bu otele indi, viski istedi. Garson sordu:

— Kralın içtiği viskiden vereyim mi?

— Hayır, kralın otelden gideli bir sene olduğunu biliyorum!...

ÇİÇEK HASTANESİ

Hollivutta da mükemmel bir çiçek hastanesi var. Filim çekilirken demet demet çiçek kullanıyorlar. Salonları süslemek, barlara can vermek, bahçeleri -tabiî yapma bahçeleri- tabiî göstermek için boyuna çiçek lâzımdır. Bu çiçekler ışıldakların sıcağile bir kaç dakikada soluyor, sararıyor... Filim bitince hemen çiçekleri alıp serlere götürüyor, gübreleyip suluyor, yeniden hayat veriyorlar...

Buna rağmen Hollivut çiçekçileri ihya oluyor...

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

ÇİÇEK:

Strobilanthes Dyieriannus

Yapraklarının şekli, rengi itibarile çok şık ve zarif olan bir salon çiçeği

Kışın salonlara konulan, yetiştirilen bir çok çiçekler, nebatlar varsa da bilhassa yapraklarının şekli, rengi, yeşil madenî zemin üzerine gümüş renginde parlak çizgileri, lekeleri, benekleri havi olan Strobilanthes Dyieriannus kadar güzel manzaralı değildirler.

Bu nebat, bilhassa salonlarda yetişir, kurak ve sıcağa çok mukavimdir. Kış ortalarında güzel, uzun saplı beyaz, açık mavi renkte çiçek de açar, çiçeği çok dayanıklı ve kendine mahsus kokusu da vardır.

Yaprakları kolyoslarda olduğu gibi, kenarları dişli, müsennendir.

Çabuk köklenmeğe müsaittir, ilkbaharda nebatın bir parçası kum içerisinde -hattâ yaprağı- kolaylıkla köklendirilebilir.

Sıcak ve soğuğa mukavimdir. Onun için kışın muhtelif derecei hararetteki oda ve salonlarda pek âlâ yetişebilir. Maahaza sıcak odalardan, salonlardan çok hoşlanır.

Çok kuvvetli, gübreli topraklarda yetiştirmek lâzımdır. Ve bunun için de ara sıra saksıların gübrelenmesi lâzımdır.

Yazın, mutlak dışarı çıkarmak ister. Ve her sene saksının toprağı değiştirilirse fena olmaz, bu suretle yandaki yavrularile çoğaltılmış olur.

Diğer teksir tarzları hakkında zamanında ayrıca izahat verilecektir.

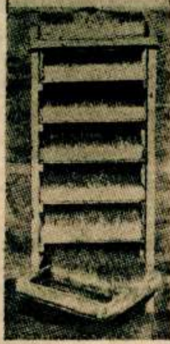
(AKŞAM) ın ziraat mütehassısı
Okuyucularımızın süallerine cevap veriyor. Ancak yazacağınız mektubun zarfına adresten sonra «Ziraat muharriri için» kelimelerini ilâve ediniz.

TAVUKÇULUK:

Tavuk yemleri

Kışın verilecek yemlerin bir kısmının çimlendirdikten sonra verilmesi daha faydalıdır, bunun yumurta üzerine tesiri çoktur

Tavuklara verilecek buğday, arpa, yulaf v.s. gibi yemlerin, kısmen çimlendirildikten sonra verilmesi daha faydalıdır. Bu suretle yemdeki mevaddı nişaiye Dekistrene ve Protin - mevaddı azotiyede - tahallül ederek kabili hazım bir şekle geçer ve imtissa daha çabuk olur; bu suretle tavuklar daha ziyade yemlerden istifade ederler.

Bununla beraber, kışın tavuklara tabiî olarak bir yeşillik de verilmiş olur. Bu maksadla: Şekilde görüldüğü gibi, muayyen hacımda, sandık kasalarını ihtiva eden, sekiz on gözlü bir kerevet alınır ve bu kasaların içerisine 1-2 santim kalınlığında ince kum veya döğülmüş torf, olmadığı takdirde kepek konur ve güzelce, bolca su ile ısladılır, daha doğrusu içerisine yarım santim kadar su konur ve bunun üzerine çimlendirilmsei matlup yem taneleri sık bir şekilde serpilir, daha üzerine tekrar, ayni malzemeden yarım santim kadar konur ve tekrar sulanır. Bu tahta kasaları ihtiva eden kerevetler sıcak bir mahalle, mutfak aralığına veya hararet derecesi 15-18 olan bir mahalle konur ve böylece 15-18 gün zarfında, hararet fazla olursa daha evvel, intaş ederler.

Bunlardan ilk çimlenmiş olan kasa tamamile verilir, boşalan bu kasaya tekrar tarif ettiğimiz tarzda, çimlenmek üzere, yem konur, diğer kasalardaki yemler bundan sonra sırasile verilir.

Bu tarzda tavuklara hem yeşillik ve hem de mevaddı nişaiyesi tahavvül etmiş yem verilmiş olur ki: Kışın tavukların yumurta yapmak kabiliyeti üzerine çok büyük faydsaı vardır.

Bilhassa bahçesi olmıyan, tavukların gezinecekleri yerleri mahdut olan, tavuk sahipleri için yemlerin bu tarzda, çimenlendirerek verilmesi zarûridir. Bittabi bu meyanda kısmen kuru yemler de verilebilir. Kışın tavuklara bu yemlerle beraber kan ile karışık kepek, un haşlamaları, hamurları vermek de, yumurtalarını tezyit itibarile çok mühim ve faydalıdır.

SEBZELER

Kuş konmaz köklerinin sonbaharda açılarak havalandırılması ve badehu gübrelenmesi lâzımdır ?

Bahçelerinizde yetiştirdiğiniz kuşkonmazların, sonbaharda, bu mevsimlerde üzerlerindeki toprakların yan tarafa atılarak köklerin, pençelerin, şekilde görüldüğü tarzda açılarak havalandırılması ve dipleri kazılarak kabartılması ve üzerlerine de her köke, her pençeye ikişer kürek çürümüş hayvan gübresi ile karışık eski saman - hayvan yataklığından kaldırılan saman - yayılması lâzımdır.

Bu ameliyat yapılacağı vakit dikkat edilecek en mühim mesele, kuşkonmaz pençeleri üzerinde yapılmış olan ihramı nakıs şeklindeki toprak yan tarafa atılırken, köklerin ve pençelerin zedelenmemeleri ve etrafındaki toprak kabartılırken de ince nazik köklerin koparılmamasına dikkat etmek icab eder.

Pençeler etrafındaki toprak, çatallı çapalarla kazılır ve bu suretle toprak havalandırılır. Şayet kazılırken kökler koparılırsa bazı kuşkonmazlar kurur ve ertesi sene de az mahsul verir. Köklerinden toprak atılarak açılmış olan kuşkonmazların kökleri bütün kış ilkbahara kadar böylece açık kalacağından iyice havalanmış olduğu gibi, ayni zamanda da kışın yağan yağmurlarla eriyen kar suları toprağa, köklere iyice nüfuz etmiş olur.

Nisan nihayetine kadar açık kalmış olan kuşkonmaz kökleri, pençeleri ilkbaharda tekrar toprakla örtülür ve 50-60 santim irtifaında, ihramı nakıs şeklinde meyilli bir tarzda toprakla yığınlar yapılır. Kuşkonmaz pençelerinden süren dallar, asıl yenecek kısım, toprak yüzüne çıkınca, bunlar uzun bıçaklarla kesilerek toplanırlar.

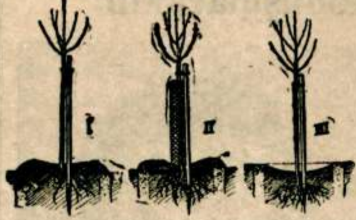
Kuşkonmazlardan yapılan yemekler, salatalar çok nefistir, ihtiva ettiği emlâhı madeniyeleri dolayısile de pek makbuldür.

Bunların yetiştirme, teksir tarzları hakkında da ilkbaharda izahat verilecektir.

Gazetemizde intişar eden ziraat yazılarının iktibası ve kitap, risale şeklinde neşri hakkı mahfuzdur.

MEYVACILIK

Muhtelif şekillerdeki meyvalı ve meyvasız ağaçlar yerlerine nasıl dikilmelidir ?

Meyvalı veya meyvasız ağaçların dikilecekleri yerlerin toprağı girizme edilip hazırlandıktan sonra, ağaç veya fidan köklerini istiap edebileceği büyüklükte ve derinlikte çukurlar açılır.

Eğer fidanlar duvar diplerine kordon veya ispalya olacak şekilde dikileceklerse - elma, armutta olduğu gibi- fidanlar yekdiğerlerinden 40-50 santim aralıklarla dikilirler ve bu takdirde ayrı ayrı çukurlar açmaktansa doğrudan doğruya hendekler açılır ve fidanlar istenilen noktalara dikilirler.

Dikilecek ağaç veya fidanlara yapılacak ameliyat: Yapılacak ilk iş, köklerde zedelenmiş aksam budanır. Kalın kökler keskin bir çekme ile ve toprak sathına muvazi olarak köklerin uçları kesilir ve pek fazla ince köklerin bir kısmı da makasla hazfolunabilirler. Ayni zamanda aşı mahallinden çıkmış olan kökler varsa bunlar da hazfolunurlar ve o suretle yerlerine dikilirler.

Fidanlar veya ağaçlar tuttuktna sonra, bilâhare ilkbaharda dalların uçlarından ve dallarından lâzım gelen katiyat yapılabilir. Bu bapta budama bahsinde ayrıca izahat verilecektir.

Aspalya veya kordon şeklindeki ağaçlar, fidanlar dikilirken diğer ağaçlardan daha fazla itina ile dikilmesi lâzımdır.

Bunlarda dikkat edilecek cihet: Aşı mahallinin tam toprak seviyesinde kalacak bir şekilde garsedilmesidir ki; diğer ağaçlarda da buna dikkat etmek gerektir.

Fidanların, iyi ve fennî bir şekilde ne suretle dikilmesi icab ettiği resmimizde görülmektedir.

Şekil I ve II iyi bir tarzda dikilmiş vaziyetini gösterir ki: Burada ağaçları rüzgârlara karşı muhafaza, sallanmamasını temin zımnında yanına konulan herek de görülmektedir. Bununla beraber, a harfile gösterilen şekilde su yalağı da yapılmış, toprak sathından biraz yüksekçe, su tutacak kadar teknevari bırakılmıştır.

Fazla olarak yol kenarlarındaki ağaçlarda olduğu gibi bahçe kenarlarına dikilecek meyva fidanlarına tel muhafazalıklar konulması çok lüzumludur. Ağaçların veya fidanların garsiyatından sonra kışa yakın bir zamanda, donlardan muhafaza ve ilkbaharda da kurak tehlikesine karşı ağaçların dipleri etrafı dairen madar samanlı çürümüş hayvan gübresi ile örtülmesi çok lâzımdır. Bu sayede ağaçların kökleri donlardan ve kuraktan muhafaza edilmiş olur.

Aspalya haline ifrağ edilecek meyva fidanlarının da duvar diplerine mail olarak dikilmesi lâzımdır ki: Bu bapta bilâhare izahat vereceğiz.

Şekil I, II ağaçların doğru bir halde dikildiğini, şekil III de fena bir şekilde dikilmiş halini gösterir, çünkü: Su yalağı pek çukurdadır.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Bektaşi üzümleri nasıl yetiştirilir

Heybeliada Ali: Bahçelerinizin yol kenarlarında, duvar diplerinde, Aspalya halinde yetiştirilmeğe çok elverişli olan ve oldukça kıymetli meyvalardan bulunan Bektaşi üzümlerini yetiştirmenizi biz de tavsiye ederiz.

Bektaşi üzümü, memleketimizde henüz taammüm etmeğe başlamış ve oldukça bereketli mahsul veren, çok lezzetli, mayhoş taamda, kokulu bir meyvadır. Diğer meyvalar gibi bunlar da sade olarak yendiği gibi, bundan yapılan reçel ve bilhassa pastaları cidden çok nefistir.

Şu tarzda yetiştirilir: Bektaşi üzümlerinden bir senelik dallardan çelikler alınır, çelikelr 20-25 santim mesafelerle bu mevsimde yerlerine dikilirler, veyahud bağlarda olduğu gibi, bu çubuklar açılan hendekler içerisine mailen dikilirler. Ve bu suretle çok kalemler köklendirilir, ondan sonra asıl yerlerine dikilirler. Bektaşi üzümlerine verilecek şekiller, ekseriyetle çalı şekli veya tek veya çift kordon şeklidir. Sizin gibi meraklı amatörler bunları bu suretle yetiştirirler. Bektaşi üzümü fidanları diğer meyva ağaçları gibi şubatta budanırlar.

Envaı pek çoktur.

1 — Beyaz renkte Bektaşi üzümleri, bunlar sıcağa mukavimdirler, meyvaları yumurta şeklindedir. Mayhoş, tüylü ve tatlıdır.

2 — Meyvası sarı renkli olan Bektaşi üzümü: Bunun meyvası erken kemale gelir, çok bereketli bir cinstir, meyvası öyle sade olarak yenir.

3 — Meyvası yeşil renkli, kırmızı, renkli Bektaşi üzümleri de vardır ki, bunlar da çok makbuldür.

Bektaşi üzümlerinin sevdiği toprak: Nemli, ratip ve kuvvetli topraklardır. Çok kurak ve çok güneşli yerlerden hoşlanmazlar.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA — Tefrika No. 62

Şermin nişanlısını sürükleyip götürdü.

Genç kadın heyecan içinde idi.

O kadar şaşırmıştı ki, ne yapacağını, ne giyeceğini bilmeden eline geçeni bırakıp alıyor, lâzım olanı atıyor, olmıyanı arıyordu.

Fakat birdenbire kendini topladı. Ne oluyordu.

Ve ne olabilirdi?.

Aynanın karşısında yüzünü kontrol etti.

Pek tabiî idi.

Kendine o kadar hâkimdi ki, heyecanının yüzündeki izlerini aramak için gösterdiği bu endişeyi gülünç buldu.

Ve hemen omuzlarına ince bir kap atarak yandaki odaya geçti.

Şermin ve nişanlısı ortadaki masanın önünde yanyana duruyorlardı. Geldiğini görünce döndüler.

Doktor elindeki kitabı kapayıp masaya koyarak genç kadına baktı:

— Sizi tebrik ederim hanımefendi. Akraba olduğumuzu biliyor ve bununla iftihar ediyorum. Fakat meslektaşımız olduğunuzu da şimdi öğrendim

Şerminin katıla katıla gülüşü genç kadını daha ziyade meraklandırdı:

— Anlayamadım efendim.

Doktor kitabı gösterdi:

— Baksanız a neler okuyorsunuz, Psycho-Physique... Bu kitap Paristeki hocamın en yeni eseridir.

Genç kadın dudaklarının zarif bir bükülüşü ile cevap verdi:

— Hocanızın bu eseri yalnız talebesi için yazdığını zannetmiyorum.

Doktorun mat yüzünde bir fırtına dolaştı. İki siyah gözde bir alev parladı. Anlaşılıyordu ki, genç kadının bu istihzasına karşı hazırlanmamıştı ve yahud böyle bir iğnenin acısını ilk defa hissediyordu.

Onu cevapsız bırakmamak, bu müşkül vaziyetten kurtulmak için bir şeyler bulup söyliyecekti. Fakat içindeki heyecanı etrafındaki hissî hareketleri görmiyecek kadar kendisini körleştiren Şermin yakasını bırakmadı. İkisini de kollarından tutup sürükledi:

— Gevezelik etmiyelim. Karnımız aç!.

Yemekte en çok konuşan genç kız oldu.

O bir gelin gibi neşeli, bahisten bahse geçerek söyledi, söyledi. Güldü ve güldürmeğe çalıştı.

Fakat onun bütün neşesi ve gürültüsü tıpkı kafesinde kendi kendine şakabanlık eden bir kanaryanın gevezeliğine benziyordu.

Doktorla genç kadın onu dinler görünerek ağır bir sükût içinde yemeklerine devam ettiler.

Bu sükût büyük kasırgalardan evvel hissedilen o sıkıntılı havaya benziyordu.

Doktorun içinde tehlikeli bir fırtına dolaştığı yüzünün ifadesinden belli oluyordu.

Genç kadın bunu hissettiği için şimdi Şerminin tuhaflıklarına daha ziyade alâkalı görünüyor. Her lâkırdısına tatlı tatlı gülüyor ve hattâ onu deşmek, söyletmek için kurcalıyordu.

Yemekten kalkarken Şermin sordu:

— Hergünkü programını bozmıyalım abla. Sen istirahat mı edeceksin, yoksa uyuyacak mısın.

Genç kadın küçük altın tabakasından çıkardığı bir sigarayı yakarken cevap verdi:

— Hiç bir şey.. yalnız seni dinliyeceğim Şermin!.

Ve sonra yeni hatırlamış gibi çantasına koyduğu tabakayı çıkarıp doktora uzattı:

— Affedersiniz, doktor, unuttum sizi. Fakat bilmem bu ince kadın sigaraları sizi memnun eder mi?.

Doktor Demirhanın bir Hind fakirini hatırlatan eli uzandı ve bir keskin bıçak gibi hareket eden dudakları cevap verdi:

— Teşekkür ederim hanımefendi. Sigaralarınız ne kadar ince olsa istihzanız kadar değildir zannederim, müsaade ederseniz bir tane alayım.

Şermin nişanlısının yüzüne baktı:

— Bugün ne oldu sana doktor. Neler söylüyorsun kuzum.

Genç kadın onlara salonda bir köşe göstererek:

— Burada oturalım isterseniz, dedi. Ve sonra Şermine dönerek ilâve etti:

— Sinir mütehassısları hastaları kadar sinirlidirler. Onun için sen doktor beyi her zaman tabiî göremiyeceksin zannederim.. öyle değil mi doktor?.

Ve onun cevabını beklemeden bir koltuğa yerleşerek gene genç kıza döndü:

— Biliyor musun Şermin, burada İsviçreden daha memnunum. Bak sana programını anlatayım. Sabah erken kalkıyorum. Sekizde kuvvetli bir kahvaltı yapar yapmaz hemen hazırlanıp çıkıyorum. Amma bu çıkışım dokuzu buluyor. Dokuzdan ona kadar patinaj yapıyorum. Ondan sonra ayağımdan «patin»leri çıkarıp potları geçiriyor ve yürüyüşe çıkıyorum. Bu epi uzun sürüyor. Otelin arkasındaki geniş çam ormanı içinde çok güzel yollar var. Kar çok olursa açıyorlar. Fakat ben daha ziyade karlı yerlerden gitmeyi tercih ediyorum. Bu yürüyüş on ikiye kadar devam ediyor. On ikide otele dönmüş bulunuyorum. Öğleden sonra bir buçuk iki saat kadar okuyorum. Tam saat dörtte bir çay içtikten sonra tekrar akşam gezintisine çıkıyorum. Bu ancak bir saat sürüyor. Çünkü akşam çabuk oluyor. Haftada iki defa ski yapıyorum. Çünkü burada İsviçredeki kadar hevesli yok. Yalnız olunca da pek tatsız gidiyor.

Ve bu havaî mevzuun arkasını bırakmak için hafif bir ses hareketi ile devam etti:

— Ey, sen ne yapıyorsun bakalım. Hazırlık ilerliyor mu. Dayım Prag seyahatinden memnun kaldı mı. O tütün işi olursa pek sevineceğini söylüyordu.

Şermin bütün bu suallere bir cümle ile cevap verdi:

— Hepsi yolunda gidiyor.

— Düğün tarihi belli oldu mu?.

— Henüz yo... Fakat herhalde öteki aya kalmaz.

— Yani baharı bekliyeceksiniz!.

Genç kadın kendi sualine hafif bir tebessümle gene kendi cevap verdi:

(Arkası var)

937 nasıl bir senedir?

Her tarafta oyuncak.. çocuklar vitrinlerin önünde dizilmişler, seyrediyorlar

Sakallı, bıyıklı büyük çocuklar da yılbaşı biletleri satan dükkânların önünde birikiyorlar..

1936 senesinin bitmesine pek az kaldı. Beyaz sakallı kırmızı cübbeli meşhur ihtiyar Noel baba artık aramızda dolaşıyor. Birkaç gün sonra tabiî ömrünü ikmal edecek olan «1936» senesini sırtına alıp müstamel seneler deposuna götürecek.

Yeni seneyi neşe ile karşılamak için bilhassa Beyoğlu tarafında yapılan hazırlıkiar geçen senelerden pek fazla oldu. Evvelki akşam Noel baba şerefine Beyoğlunun büyük otellerinde, eğlence yerlerinde reveyyonlar tertip edildi. Masaların daha birkaç gün evvelden tutulmuş olması bu sene yılbaşı eğlencelerinin fazla rağbet kazandığını gösteriyordu. Nole gecesi hakikaten güzel geçti.

Bir haftadan beri Beyoğlunun büyük caddesi hemen baştan başa değişmiş, bütün dükkânlar Noel ağaçları ve yılbaşı hediyelerile dolmuştu. Camekânlardaki mütebessim yüzlü Noel babalar insanı yeni sene için eşe dosta hediyeler almaya teşvik ediyorlardı.

Hele oyuncaklar! Zaten çocuklara düşkünlüğile meşhur olan Noel baba her sene kocaman kocaman hediyelerle gelmek âdetindedir. Etrafa baksanız oyuncak!.. Günlerdenberi çocuklar oyuncakçı dükkânlarının vitrinleri önüne sıra sıra dizilmişler, neşe ile seyrediyorlar. Çocuklarla oyuncaklar arasında gizli bir anlaşma olduğu seziliyor:

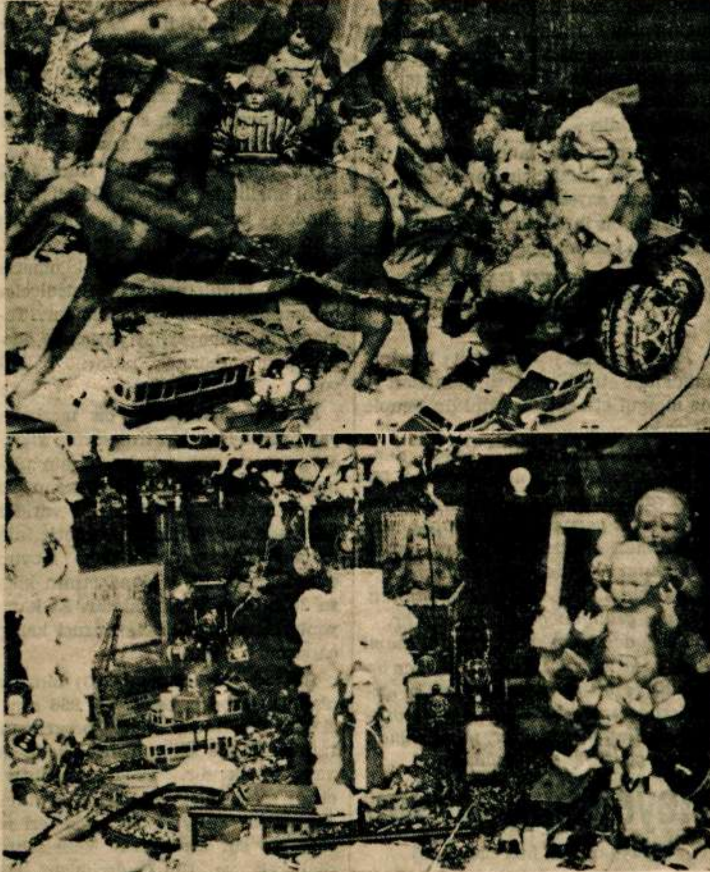
Vitrinde köşeye kurulmuş mavi gözlü, tombul bebekler sanki kendilerine muhabbetle bakan küçük delikanlılara göz kırpıyor.

Kenarda küçük bir otomobile çırıl çıplak oturtulan sarışın çapkın, parmak kadar çocukların karşısına bu kıyafette çıkarılmasından gayet mahcup önüne bakıyor. Yanında duran boz renkli kocaman bir ayı bu garip otomobil gezintisini hayretle seyrediyor!

Uzun kulaklı küçük tavşanlar sonsuz dağlara tırmanmak ümidini çoktan kaybetmişler, uslu uslu oturuyorlar.

Vitrine kurulmuş raylar üzerinde mütemadiyen dolaşan iki vagonlu bir tren insanda seyahat arzuları uyandırıyor. Çapraşık boynuzlu bir geyiğin çektiği kızak yarmaz çocuklarla dolu.

Başka bir dükkânın vitrininde yığın yığın asker harp nizamında dizilmişler. Tanklar, mitralyözler, zırhlı otomobiller, kamyonlar, toplar, velhasıl en modern harp levazımı tamam! Gerideki kumandan çadırından gelecek bir emirle derhal düşmana saldıracaklar!. Heyhat! Oyuncaktan bile olsa bir tek sulh perisine raslanmıyor. Camekânın önüne dizilen ve Avrupa vaziyetini hergün gazetelerden takip eden hakikî çocuklar askerlerin bu anî toplanışını gayet tabiî bir eda ile seyrediyorlar.

Küçüklerin önünden ayrılamadıkları oyuncaklarla dolu cemekânlar

Yeni senenin gelmesine birkaç gün kaldı. Noel baba dün geceden beri birçok evlerin misafiridir. 1936 yı alıp götürecek.

Beyoğlu caddesinde çocuklar oyuncaklarla meşgulken sakallı bıyıklı büyük çocuklar İstanbulun dört tarafındaki yılbaşı biletleri satan dükkânların önünde zaman zaman birikiyorlar. kocaman yazılarile her tarafta 500,000 lira yazılı. Vitrinlerdeki bir karış karın üzerine hakikî paralar serilmiş.

Geçen seneler yılbaşı piyangolarında 500,000 lira kazanan mesud adamların mütebessim resimleri çerçeveler içinde asılı duruyor. Altlarında 500,000 lira getirmeği vadeden biletler.

Bir dükkânın önünde duran bir ihtiyar dalgın dalgın resimleri seyrederken dayanamadı:

— Hey yeni sene! Geleceksin bari 500,000 lira ile gel de senin yepyeni bir sene olduğunu anlıyayım!.. diye mırıldandı, yürüdü gitti.

Yeni sene birkaç gün sonra gelecek. 1937 acaba nasıl bir senedir? Falcılar yakında söylemeğe başlarlar. Fakat 1937 nin bazı hususiyetlerini tahmin etmek güç değil. Biz de söyliyelim:

31 kânunuevvel akşamı saat tam on ikide yeni sene şerefine elektrikler bir dakika için söndüğü zaman çocuklar birer yaş büyüyecekler, ihtiyarlar bir sene daha yaşlanacaklar. Fakat buna rağmen kadınların yaşlarında aslâ bir değişiklik olmıyacak! — *Ş. H. R.*

Büyüklerin koştukları piyango gişeleri

Fransada grevler

Paris 25 (A.A.) — Madenî sanayi ameelsi sendikaları birliği, Paris madenî sanayi amelesinin umumî bir grev ilân edeceği hakkındaki haberi katî surette tekzip etmektedir.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellasuda, Tepebaşında Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Mehmed Kâzım, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Selimiye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıd: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Çula, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi.

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 62

Hasan paşa azledildi, Yedikule zındanında kafası kesildi. Sadarete cerrah Mehmet paşa getirildi

«Ruznamei hümayundan alınan hocalık ulûfesi verilmeyip hassai harçtan müftü merhuma verilen vazifei fetva kifayet eder. Diğeri hazine mande olsun.»

Diye yazdı.

Sadrazamın bu hareketinden garezkârlığı anlaşıldı. Üçüncü Mehmed, «hocalık ulûfesi ile beraber fetva vazifesine» maan mütesarrıf olmasını emretti.

Bakî efendinin neşesi kaçtı. Fakat hoca efendinin meşihatına sevinenler de oldu.

Kimi:

İmadüddinü Sa'deddini sani

Kimi:

Dünyaya müjde oldu Sa'di efendi müfti

Gibi hoca efendinin meşihatına tarihler söyledikleri gibi, üçüncü Mehmed bile hocasının meşihatına tarih söyledi:

Oldu mollam hace Sa'dettin

Hadım Hasan paşa, kuyusunu kendi elile kazdı. Bu sefer hoca efendi, Gazanfer ağa, Tırnakçı Hasan ağa, üçü bir oldular. Valide sultan hakkında daha nekadar fesadlar düşündüğünü ve binaenaleyh katli lâzım olduğunu anlatarak padişahı gazaba getirdiler.

O sıralarda Venedikli Baffa Eminönünde bir cami yaptırıyordu. Camiin arsası Bahçekapısına yakındı. Camii mimar Davut yapacaktı. Oraları hep yahudi mahallesi olduğu için bu mahalledeki evler satın alındı. Yerleri hazırlandı. Camiin inşasına Hadım Hasan paşa nazır, Kasım Voyvoda mutemed tayin edildi.

Saraydaki bu hâdiselerden sonra, bir gün güneş doğarken temel kazılmak için cami arsasına gidildi. Bütün vezirler ve devlet erkânı hep orada idiler.

Üçüncü Mehmed tarafından heybet ve azametle Bostancıbaşı Ferhad ağa geldi. Sadrazam Hasan paşaya bir tezkerei hümayun sundu. Okuduğu gibi Hasan paşanın betibenzi attı.

Ferhad ağa Hasan paşayı oradan aldı.Bir kayığa koyup Yedikuleye götürdü. Orada hapsetti. Beş altı gün sonra, bir gece yarısı Hasan paşanın Yedikule zindanında kafası kesildi. Ölüsü medresesinin altındaki türbeye gömüldü.

Yeniçeri ağası Tırnakçı Hasan ağa doğru sarayına koştu. Kapılarını mühürledi. Bütün malını mülkünü zaptetti. Hazinedarını yakaladı, kendi evine götürüp hapsettikten sonra vücudünü de ortadan kaldırdı. Bu işi fena yaptı: Bu yüzden Hasan paşanın gizli paraları ele geçirilemedi.

Üçüncü Mehmed, sadaret mühürünü tekrar eniştesi İbrahim paşaya verecekti. Hoca Sadeddin efendi mâni oldu. İkinci vezir Cerrah Mehmed paşaya verildi.

Artık hoca Sadeddin efendi bütün nüfuzu ele almıştı. Fakat onun meşihate geçmesinden memnun olmıyanlar da vardı. Hoca efendi paraya haristi. Düşmanları daima anlatırlardı:

Malûm ya. Hoca Sadeddin, şehzadeliğinde üçüncü Mehmedin babası üçüncü Muradın hocası idi. Üçüncü Mehmedin de o zamanlar, şehzadeliğinde, hocası Azmî efendi idi.

Bir gün, üçüncü Murad oğlu şehzade Mehmede iki haraç defteri verir:

— Al. Hocan Azmî'ye götür. İhtiyacına sarfetsin. der.

Şehzade Mehmed defterleri alır. Hocası Azmî efendiye götürür, önüne kor. Azmî efendi hayretle defterlere bakar:

— Nedir bunlar?.

Diye sual eder.

Şehzade Mehmed, mahcup ve muhteriz:

— Haraç defterleridir. Size gönderdiler.

Diye cevap verir.

Azmî efendi bu hediyeden cidden müteessir olur. Şehzadeye:

— Çok şükür, ne ahvalimiz varsa vardır. Bu makulelere rizamız yoktur, der.

Şehzade Mehmed defterleri aynen babasına götürür. Üçüncü Murad hiç müteessir olmaz. Lâkaydane şu sözleri söyler:

— Senin hocan almazsa, benim hocam alır.

Hoca efendi şeyhislâm olunca, herkesin dilinde bu fıkralar dolaşıyordu. Fakat hoca efendi bu gibi tarizlere çoktan alışıktı. Artık hoca efendi, bundan sonra, değil ulema işlerine, Venedikli Baffa ile beraber bütün devlet işlerine de karışacaktı...

Halbuki serhadların halinden ne üçüncü Mehmedin, ne Venedikli Baffanın, ne de hoca efendinin, hiç birinin haberi yoktu.

Yanık beylerbeyisi Mahmud paşa gayet halim ve mülâyim bir adamdı. Fakat yeniçeri ağası gayet derbeder, ayyaş bir herifti. Düşmanın bulunduğu semtlerden bir zahire tanesi, hiç bir erzak gelmezken, düşman şarabı gemiler dolusu gönderir, hattâ Tuna donduğu zaman bile arabalarla şarap yollamaktan geri durmazdı, kale halkı şaraba o kadar düşkünlük gösterdi ki, içlerinde tek bir adam ayık gezmezdi. Herkes kendini içkiye verir, kale bedenlerini bekleyen tek bir adam görünmezdi.

Gerek beylerbeyleri ve gerek başkaları:

— Burası serhaddir. Bunda ihtiraz lâzımdır.

Deseler:

— Yanık sağlamdır. Ve adı büyüktür.

Diye mağrurane cevap verirlerdi.

Yanik beylerbeyisi Mahmud paşanın arpalığı Peçevi sancağı idi. Dört yüz bin akçe hassı vardı. Mahmud paşanın bütün zahiresi arabalarla yükletilerek Peçevi'den gelirdi. Burası aşağı Macaristanın en mühim şehirlerindendi. Türklerin Peçevi dedikleri bu şehre Macarlar Pécs, Avusturyalılar Fünfkrichen derlerdi.

Mahmud paşaya her yıl buradan, üç dört defa, ikişer üçer yüz araba erzak behemehal giderdi. Vakıâ ekser zamanlar düşmanın gözünden kurtularak kaleye varır, erzakları teslim ederdi. Fakat dönüşte düşman bütün arabaları ve öküzleri önüne katarak sürer, götürürdü.

Bu yüzden Peçevi'nin tamam beş altı bin öküzü düşman eline geçmişti. Bazı nahiyelerinin tek bir öküzü kalmamıştı. Hattâ zimmî'leri avretlerile beraber sapan çekerek çift sürerlerdi. Fakir fukaranın feryadına kimse kulak asmazdı.

Yanık'ı muhafaza etmek için vakıâ bir iki bin cebeci ve o kadar da kuloğlu yazılmıştı. Fakat bunların çoğu Peçevi'de, İstolni Belgrad'da evlenmişler, Yanığ'ın semtine uğramaz olmuşlardı. Bu sebepten kale âdeta boşalmış gibiydi.

Bazan zahire sürmek için iki üç yüz adam gelir, oralarda epeyce eğlenir, halka yapmadık cefa ve eziyet bırakmazdı. Düşmanın hilesi ve kasdı apaşikâr görünürken hiç bir hâkim aldırış etmezdi. Düşmana karşı hiç bir tedbir alan yoktu. Hepsinin de basiretleri bağlanmıştı.

Düşmanın, bir yıl evvel, Tata kalesini nasıl aldığını herkes biliyordu. İçinden bir can kurtulamamıştı. Kâfirin ağaç topu ne kadar hasarata sebep olmuştu? Yanık kalesi de böyle bir felâkete uğrayacaktı.

Filhakika, ağaç top dedikleri top, büyük bir havan veya buğday döğülen bir dibek biçiminde idi. Kâfirin çanı gibi tunçtan dökülmüştü. Falya deliği tam dibinde idi. Etrafında, dört beş yerinde, tunç havanla beraber dökülmüş kulpları vardı. Ayrıca pelid ağacından dört köşeli ve altı parmak kalınlığında bir de tahtası vardı. Bu tahtanın her köşesine ve ortasına birer karış boyunda kalın çiviler mıhlanmıştı. Tahtanın havandaki kulplara karşı gelen yerlerine de, demir halkalar çakılmıştı. Çivilerin uçları dışarıda idi. Bu havanı barutla doldururlar, ağzına tahtayı halkalarından frenk urganlarile sımsıkı bağlarlar, iki tekerlekli bir arabanın üstüne koyarlardı.

(Arkası var)

Gaziatebin kurtululşu merasimle kutlandı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kucağına çekti. Kıskanmıyoruz, lâkin imreniyoruz.

Başlangıçta birlikte silâha sarıldığımız bu ülke ile beraberce yürümek mümkün olamadı. Çok ağır şerait içinde bulunan ana yurdun yüksek menfaati bizi bu şereften mahrum etti. Fakat bu mahrumiyet bizi asla müteessir etmemiştir.

Çünkü o, öz yurdun arzusu haricinde yapılmış, zamanın ve mecburiyetlerin bir isteği idi.

En büyüğümüzün, Adanadaki en büyük vaidleri ile kurtuluş hücceti̇miz elmize verilmiştir. O, neyi söyledi de yapmadı ve neye el koydu da sonuna erdirmedi.

18 sene koğulduk, süründük, yağma edlidik, hapis ve tazyik gördük. Fakat bütün bunlara rağmen zamanın hulülünü büyük bir sabırla bekledik ve bekliyoruz...

Bu sırada salon alkış seslerile çınladı ve alkışları şu sesler takip etti:

— O zaman gelmşitir!..

Salon bu avazelerle dakikalarca inledi...

Bay Reşad Karamursal sözlerini şu cümle ile bitirmiştir:

— Başımızda Atatürk, kalbimizde Ankara, elimizde istiklâl ve benliğimizde Türk kanı varken bizi düşündürecek yegâne mesele, istiklâl uğrunda ölememektir.

Reşad Karamursaldan sonra dil ve tarhi fakültesi talebelerinden Antakyalı bayan Nahide Balcı, Antakya hakkında kendi yazdığı bir şiiri okumuş ve çok alkışlanmıştır.

Bundan sonra Antebin manzaraları ve istiklâl savaşındaki muhtelif hatıraların fotografları projeksiyonla hazıruna gösterilmşi ve müsamereye Gaziantebin geçen yıldönümünde alınan sineması gösterilerek nihayet verilmiştir.

İSTANBULDAKİ MERASİM

Gaziantep kurtuluşunun 15 inci yıldönümü dün Eminönü Halkevinde büyük merasimle kutlanmıştır. Salon, Gaziantebin kurtuluş mücadelesinde bulunmuş, kadın, erkeklerle dolmuştu. Saat 15 de istiklâl marşı çalınmak suretile toplantı açıldı. İlk sözü alan doktor Osman, çok heyecanlı bir hitabe söyledi. Doktor, Fransızların Suriyeyi kolaylıkla aldıklarına işaret ettikten sonra Fransız ordusunun ancak cenup vilâyetlerimizde ciddî bir mukavemete uğradıklarını, çünkü burada esaret tanımıyan, esaret bilmeyen bir millet ile karşılaştıklarını söylemiş ve:

— Fransızlar büyük Türkün büyük azmini öğrendiler. Bunu unutamazlar, unutmamalıdırlar! demiştir.

Bundan sonra Gaziantep kurtuluş savaşında şehid olan kahramanların hatıralarını taziz etmek üzere hazır bulunanlar ayağa kalkmışlar ve herkes bir dakika sükut etmiştir.

Bundan sonra Gazianteplilerden Hüseyin Remzi söz almış Gaziantep savaşının tarihçesini anlatmıştır. Hüseyin Remzi, bu münasebetle hatıralarından bahsetmiş ve Atatürkün Gaziantebe aid güzel bir iltifatını şu suretle anlatmıştır:

— Bir gün Atatürk bir Anteplinin gözlerinden öperken: «Ben nasıl Anteplilerin gözlerinden öpmiyeyim ki, Antepliler yalnız Antebi değil, Anadoluyu da kurtardılar. Ulusal savaşta öncü, pişṭar oldular.» buyurdular.:

Hüseyin Remzi bundan sonra mareşal Fevzi Çakmağın, İsmet İnönünün Gaziantep hakkındaki takdire delâlet eden sözlerini nakletmiştir.

Hüseyin Remzi, Fransızların 5 teşrinisani, 1919 da Antebe doğru ileri harekete başladıklarını, gelen düşman müfrezelerinin her şeyden evvel Türk kadınlarına tecavüz ettiklerini söyliyerek, bir Türk kadınının peçesine uzanan kirli bri ele Türk halkı tarafından ilk kurşunun atıldığını, o zaman maddeten zayıf vesaite malik olan bu millî kıyamı durdurmak için Kolonel Normanın nasıl büyük cüz'ütamlarla halk üzerine hücum ettiğini anlattı.

Nihayet Gaziantebi almak isteyen düşmanın aç kaldığını ve Gaziantebin düşmana hiç bir zaman teslim olmadığını tebarüz ettirdi.

Hüseyin Remzinin bu müessir hitabesinden sonra doktor Hayri, doktor Fahri Çan söz almışlar ve bu büyük günün tarihi ve istiklâl savaşındaki büyük mevkiini tebarüz ettirmişlerdir. Bilhassa doktor Hayri, tarihte misli görülmemiş bulunan bu kahramanca müdafaada yalnız büyüklerin değil, çocukların da yaşlarile kıyas edilmiyeceke kahramanlık gösterdiklerini söylemiştir.

Konservatuar orkestrası bazı millî parçalar çalmış ve merasime nihayet vermiştir.

19 Mayıs mektebi

Samsunda güzel bir mektep yapıldı

Samsun (Akşam) — Samsunun yakın bir köyü sayılabilecek kadar şehire uzak bulunan Irmak mahallesinde ihtiyaca kâfi büyüklükte bir ilkokul binası yapılmıştır. Okulun ismi 19 Mayıstır.

Bu isim Atatürkün Samsuna çıkış tarihidir. Samsuna çok faydası dokunan ve sevilen kültür direktörü Cemal Gültekinin çalışmasile meydana gelen bu okulda talebeler büyük bir ihtimamla yetiştirilmektedir. Okulda zengin bir talebe kütüphanesi ve yardım sandığı vardır. Okulda sık sık müsamereler verilmektedir.

Üç yeni Mektep

Tekirdağ (Akşam) — Malkara kazasına bağlı Germeyan köyünde köylü tarafından 8000 ve Bukruva köyünde de 10,000 lira sarfile yeniden birer mekteb binası yapılmıştır. Çorlunun Misinli köyünde de 3 dershaneli bir okul yapılacaktır. Keşif ve plânı hazırlanmıştır. Yakında inşaata başlanacaktır.

Avrupada endişe artıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

metlerin nazarı dikkatleri celbolunacak ve Londra komitesinin katî kararını bekliyerek buna bir nihayet verilmesi istenecektir.

BİR AMERİKA GAZETESİNİN MAKALESİ

Nev-York 25 (A.A.) — Nev-York Times gazetesi, dünyanın vaziyetine tahsis ettiği başmakalesinde şöyle diyor:

M. Hitlerin bu defa İspanyada oynaması muhtemel bulunan rolden doğmakta olan korkunun sebebi, bizzat Almanyanın münferid bir vaziyette kalmak endişesidir. Fransanın kuvvet ve istikrarı, bu endişeyi doğuran sebeplerden biridir.

M. Blumun mahirane siyaseti ve üç taraflı para itilâfı için sarfedilmiş olan mesaî sayesinde bedbinler bile Fransada bir ihtilâl zuhur etmesi ihtimalinden korkmamağa başlamışlardır.

BİR FRANSIZ GAZETESİ «SAATLERİMİZ SAYILIDIR» DİYOR

Paris 25 (A.A.) — İspanya işlerine müdahale etmek meselesi, gazeteleri yine meşgul etmektedir. Ami du Peuple diyor ki:

İspanyada beynelmilel hayat durmuştur. Orada insan ne olduğunun farkına varamıyor. Bizim için bugün mesele, İberik yarım adasının yavaş yavaş Alman ordusu tarafından istilâ edilmesini ve önüne geçmediğimiz takdirde ikinci bir Alman hududunun vücuda geldiğini görmek olacaktır.

Berlinde İspanyadaki menafii azamî hadde isâl etmek isteyen M. Hitler ile kendisine ihtiyat tavsiye eden müşavirleri arasında bir cidal zuhur etmiştir. Saatlerimiz sayılıdır, fakat zaman henüz gayri müsaid değildir.

Heyetimiz geliyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hiç şüphesiz Sancak meselesini umumi politikayı ihlâl etmiyen alelâde ehemmiyette bir iş saymakla hata edilmiştir. Akdenizde ve yakın şarkta emniyetimiz hiç bir dostluğa meydan okumamayı emretmektedir.»

HEYETİMİZ GELİYOR

Paris 25 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabirinden: Hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Arasın riyasetindeki Türk heyeti murahhasası bu akşam buradan hareket edecek ve pazartesi sabahı İstanbulda bulunacaktır.

LONDRA ELÇİMÇZ LONDRAYA DÖNÜYOR

Paris 25 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabirinden: Hariciye vekilimizle görüşmeğe gelen büyük elçi B. Fethi bugün Londraya dönecektir.

Hataylılar marşı

Biz cihana ün verdik tarihlere şan saldık
Zafer semalarında bir kartal gibi kaldık
Bir inkilâp çıkardık çelik irademizden
Bir yılan gibi sindi kara irtica bizden
Yepyeni hız aldıkça Atatürkün sesinden
Yurdumuz kurtulacak düşmanın çizmesinden

Mezhebizim Kâmâlist biz asrî Hatalariz.
«Tarihten önce vardık tarihten sonra varız»
Sünnî, Şiî yerine Kâmâlizme taparız.
«Tarihten önce vardık tarihten sonra varız»
Yepyeni hız adıkça Atatürkün sesinden
Davanız kurtulacak düşmanın hilesinden

İçimiz tufan dolu, içimiz ateş dolu
Nerede savaşın yolu, nerede kurtuluş yolu
Cepheye koşacağız şimşek gibi bir hızla
Suriye sarsılacak şahlanan atımızla
Yepyeni hız aldıkça Atatürkün sesinden
Davamız kurtulacak düşmanın hilesinden

Davanın ölçüsüyüz Hatay evlâtlarıyız
Dört bin yıllık bir ırkın şerefi bizde yaşar
Atatürkten uğurlu bir emir alınca biz
Çelikten bir sed bulur karşısında düşmanlar
Yepyeni hız aldıkça Atatürkün sesinden
Yurdumuz kurtulacak düşmanın çizmesinden.

Marş, felsefe öğretmeni Hataylı Amed Faik Türkmen tarafından yazılmış ve Hatay erginlik cemiyetince Hataylıların millî marşı olarak kabul edilimşitr. Marşın bestesi Cumhuriyet marşının aynidir. Hataylılar erginlik cemiyetinin Eminönü binsaında yarın saat 14 de bayrak çekme merasimi yapılacak ve bu marş merasimde söylenecektir.

Diyarıbekir mektupları

Diyarıbekir belediyesi bu sene ne işler görecek?

Şehri kirletenlerden para cezası alınması belediye meclisince kararlaştırıldı

Diyarıbekir (Akşam) — Belediye büyük tesisatla meşgul olduğu için diğer imar işlerine fazla alâka gösterėmiz 935 senesi sonuna kadar iki bümemiştir. Filhakika, su ve elektrik tesisatı, bütçenin hemen üçte ikisini yutmuştur. Her iki tesisata yarım milyona yakın para sarfedilmiş ve fakat, Diyarıbekirin su ve elektrik ihtiyacı fazlasile karşılanmıştır.

Su, 13 kilometredeki Karacadağ sathı mailinde bulunan Gözeli mevkiinden borularla şehre getirilmiş olup gireç nisbeti binde sekizdir. Elektrik santralı da sekiz kilometre uzakta kurulmuştur. Belediyeler bankaısna olan borç azalmıştır. Tamamının nihayet iki yıl içinde ödeneceğine muhakkak nazarile bakılıyor.

Eskiden muntazam bir mezbaha yapılmıştı. (19) bin lira sarfile vücuda gelen ve sıhhat bakanlığının plânına uygun bulunan et kesim evi uraya senede kırk bin lira varidat getirmektedir. Bundan et fiatlerinin pahalı olduğu anlaşılmasın. Koyun etinin kilosu 25 ve dana etinin kilosu 20 kuruşa verilmektedir. Et kamyonlarla nakledilir ve hususî kasap çarşısında satılır.

Bütçesi istikrazsız (203) bin lira olan Diyarıbekir belediyesi 936 senesi için hazırladığı imar programını tatbike büyük bir muvaffakiyetle devam etmektedir. Programın ihtiva ettiği esaslardan bazılarını sayalım: Atatürkün Büyük bir heykelleri istasyonla sur arasındaki Yeni şehire dikilecek ve Ulu Önderimizin çok yüksek hatıralarını taşıyan saman köşkü tamir olunacak, asrî mezarlığın etrafı duvarları, yolu, su tesisatı, memur ve bekçi binaları, otopsi mahalli, malzeme deposu, meydan ve havuzları ve ağaçlanması bitirilecek, Ali paşa mahallesinin kanalizasyonu yapılacak, bağlara su getirilecek, iki umumî helâ, bir semt bahçesi ve kimsesizleri himaye edici bir müessese, toptan ve perakende satış ve pazar yerleri ve asrî fırın inşa olunacak. Tatbikine beş ay evvel girişilen 936 programının zenginliği hakkında şu izahat kâfidir sanırım. Sene sonunda bu saydıklarımızın hepsinin de başarılmış olduğunu memnuniyetle göreceğimizden şüphe yoktur.

Büyük enerji sahibi olan kıymetli belediye reisimiz B. Şeref Uluğ büyük bir Diyarıbekir albümü hazırlamak için yeni sene bütçesine tahsisat koymağı kararlaştırmıştır. Şehir plânı nafia vekâleti tarafından şehircilik bürosu şefi bay Hilmiye yaptırılarak belediyeye hediye olunmuştur. Şehrin dahiline ait harita üzerine çalışılmaktadır.

Belediye meclisinin son toplantısında kabul edilen mazbataya belediyenin yaptığı temizliğe halkın da dikkat etmesi, etrafa pislik dökenlerden derhal ceza alınması esası konulmuştur. Bu maksadla yollara çarşıya ve etrafa tükürenlerden umumî tanzifata karşı lâübali hareket edenlerden ve sokağa pislik dökenlerden belediye memurları tarafından derhal makbuz kesilmek suretile para cezası alınacaktır. Vermiyenler hakkında tahsili emval kanunu tatbik edilecektir. Bir sokağa dökülen pislik kimin tarafından döküldüğü malûm olmazsa karşılıklı olmak üzere o sokakta otuz metre dahilinde otuz metre dahilinde bulunan evlerden müteselsilen para cezası talep edilecektir. Bundan maksad evlerin biribirini kontrol etmesi ve ortalığı kirletenlerin derhal belediyeye ihbar edilmesidir. İhbar edenler ceza vermiyeceklerdir.

DİYARIBEKİR ZAHİRE PİYASASI

Buğday kilosu 3 - 4,50 kuruştur. havanın bozulması yüzünden piyasaya buğday az geliyor. Mersin, İstnabul ve İzmire bir hafta içinde 20 vagon sevkiyat vardır. Arpa kilosu 2,25 - 2,40 kuruştur. Bu hafta içinde piyasaya az miktarda arpa geliyor. Alıcısı isteklidir. Mersin, İstanbul ve İzmire beş vagon sevkiyat vardır.

Yağ kilosu 57 - 62 kuruştur. Bir hafta içinde 16904 kilo satış olmuş, ayni miktar İstanbula gönderilmiştir. Yün kilosu 39 - 40 kuruştur. Alıcısı yoktur 134 kilo kadar satış olmuştur.

Kitre kilosu, 13 - 14 kuruştur. 1500 kilo satış oldu takasa tabi olan bu malın tamamı Almanya ve Suriyeye sevkedilmiştir.

Tatlı badem kilosu 84 - 85 kuruştur. Bin kilo satılarak İstanbula sevkedilmiştir.

Acı badem kilosu 64 - 66 kuruştan 500 kilo satış olmuş ve İstanbula gönderilmiştir.

Kuru fasulyenin kilosu 6-7 kuruştur. Yirmi bin kilo satış vardır. Ceviz içi kilosu: 25 - 30 kuruştur. Yedi bin kilo satış olmuş İstanbul, Gaziantep ve Maraşa sevkedilmiştir. Mazı kilosu 25 kuruş olup seçme suretile beşbin kilo satış olmuş ayrıca on iki bin kilo kadarda İzmire sevkedilmiştir. İstek ümidi vardır.

Şarap kavı yapıldı

Tekirdağ (Akşam) — İnhisarlar idaresine aid Tekirdağ şarap fabrikasında geçen yıl ilâve olarak «48,000» lira keşif bedelinden yüzde 16.08 tenzilâtla «40,281» liraya müteahhit mimar Abdi Ziya ve mühendis Ekrem Hakkıya ihale edilen kav inşaatı bitirilmiş ve muvakkat kabulü yapılmıştır.

Denizli parti ilyönkurul kongresi toplanmıştır. Resmimizde vali ve parti başkanı Ekrem Engur ile Kayseri saylavı Ahmed Hilmi ve kongreye iştirak edenler görülüyor.

Hollivutta az zamanda büyük bir mevki yapan Fransız artistlerinden Simone Simon

Korkusu geçmiş!

Şarlo sözlü bir film çevirecekmiş

Şarlonun artık filim çevirmiyeceği ve bundan sonra rejisörlük yapacağı bildirilmişti. Son haberlere göre Şarlo fikrini değiştirmiştir. Filim çevirmekte devam edecek, hattâ sözlü filimler yapacakmış.

Şarlo şimdiye kadar sesinin fena çıkacağından korkarak sözlü filim çevirmiyormuş. Halbuki «Asri zamanlar» filminde şarkı söylerken sesinin iyi çıktığını görmüş, bunun üzerine fikrini değiştirmiş.

Hollivutta Şarlonun eski stüdyosunda mühim değişiklik yapılıyor. Bu değişiklik bittikten sonra Şarlo burada ilk sözlü filmini çevirecektir.

★ Meşhur Fransız artisti Mistinguette Amerikaya gitmiştir. Bazıları artistin Hollivutta bir filim çevireceğini iddia ediyorlar. Artist, tedkikat için bu seyahati yaptığını söylüyor.

★ Meşhur komik Laurelin karısı mahkemeye müracaatla boşanma davası açmıştı. Hardy'nin karısı da boşanmak için mahkemeye baş vurmuştur. Bunların ikisi de kocalarının hırçınlığından şikâyet ediyor.

★ Fransız artisti Fernand Gravey Hollivuta vasıl olmuş ve filim çevirmeğe başlamıştır.

Hollivutun tanınmış yıldızlarından Claudette Colbertin son resmi

Port Artur

Bu filmde figüran olarak 4000 kişi çalıştı

Ufa filim kumpanyası tarafından hazırlanan Port Artur filmi gösterilmeğe başlanmıştır. Bu filim almanca ve fransızca olarak çevrilmiştir. Filmin harici sahneleri Bulgaristanda Şumnu kasabası etrafında Türkiye zamanından kalma eski Yıldır tabyesi ile kale gibi müstahkem arazide, bir kısmı da Varna civarında çevrilmiştir.

Filmi yapanlar 2700 kişiyi angaje etmişlerdir. Bundan başka birçok Bulgar askeri ve zabitleri de yardım etmiştir. Filimde çalışanların yekûnu dört bini bulmuştur.

Temsili çarpışmalarda pek çok yalancı mermiler ve kurusıkı silâh, top atılmıştır. Bulgar askerinin üniformas eski Çarlık Rusyası askerinin üniformasına benzediğinden üniforma için ayrı masraf edilmemiştir.

Jean Kiepura

Tekrar Amerikaya gideceği doğru değil

Meşhur Tenor ve artist Jean Kiepura, sevimli yıldız Martha Eggert ile evleniyor. Nikâh Lehistanda Katoviç şehrinde yapılacakö Yeni evliler bir köyde balayını geçirecekler, sonra çalışmağa başlıyacaklardır.

Jean Kiepura'nın tekrar Amerikaya gideceği söylenmişti. Meşhur Tenor bu haberi tekzip etmiştir. Kiepura şimdilik Avrupada çalışacaktır. Avrupada çalışmağa tercih ettiğini, Amerika hayatının yorucu olduğunu söylemiştir.

Genç ve sevimli yıldız Mary Carlisle

Boksör sütcü

Haroldün filmi çevrilirken tuhaf bir vaka olmuş

Harold Loidin son çevirdiği «Boksör sütçü» filmi yapılırken tuhaf bir hâdise olmuştur. Filmin bir sahnesinde Harold çocukların odasına giriyor ve o sırada orkestranın Amerikada çok meşhur olan Ring a Round a Rosie adındaki şarkıyı çalması lâzım geliyordu.

Bu şarkıyı herkes çok iyi bildiğini iddia ettiği halde hiç kimse doğru dürüst söyliyememiş ve şarkının notasını da bulmak kabil olmamıştır. Bunun üzerine sahne vazıı evine telefon ederek mütehassıs sıfatile dört yaşındaki kızını telefonun başına çağırmıştır. Kız telefonun önünde şarkıyı bir iki defa söylemiş, bunun üzerine muzikacılar şarkıyı doğruca çalmağa muvaffak olmuşlardır.

Güzelliğile Hollivutta nazarı dikkati çeken yeni bir yıldız Shirley Ross

Sinema haberleri

★ Hollivut stüdyolarından birinde Amerika yerlilerinin hayatına aid bir filim çevrilmiştir. Bu münasebetle birçok Amerika yerlisi angaje edilmiştir. Bunların isimleri çok gariptir. Bunlardan bir kaçını yazıyoruz: Deliat, Kıpırdamazkaya, Uzungün, Kırılmışburun..

★ Hollivutun meşhur sahne vazılarından Edward Sutherland müthiş sigara tiryakisidir. Günde 50-60 sigara içer. Sahne vazıı 25 senedenberi hep ayni cins sigarayı içmektedir. Bu sigara Türk tütünile yapılmaktadır. Başka sigara kendisini çok öksürtüyor.

★ Marlene Dietrich Londrada çevirdiği filmini bitirmiş ve geçen hafta Amerikaya hareket etmiştir.

★ Hollivutun meşhur artist ve sahne vazılarından Eric von Stroheim Avrupaya gelmiştir. Fransada bir filim çevirecektir.

★ Hollivutun meşhur artistlerinden Charles Farrel Parise gelmiştir.

★ Moris Şövalye Mısıra gitmiştir. Yeni çevireceği filmin dış sahneleri Mısırda kazılranacaktır.

★ Annabella ve Jean Murat Hindistanda yaptıkları seyahati bitirmişler ve Parise dönmüşlerdir.

Hollivutun esmer yıldızı Gali Patrich

Ufak sahaların lüzumu

Memleketin her tarafında iki üç bin kişilik spor meydanları yapmanın yollarını aramalıyız

Ankara stadının açılışı, yalnız Ankara sporu için mesud bir hâdise olmakla kalmadı. O gün, o staddan verilen bir müjde İstanbul sporcularının yüreklerini de sevinçten titretti: Sporun büyük hâmisi başbakanımız İstanbulda da modern bir stad yapılmasını emrettiler. İstanbul sporculuğu, yakın bir zamanda mevkii fiile konacağı şüphesiz olan bu emirden dolayı başbakanımıza ne kadar müteşekkir olsa azdır.

Bu güzel vesileden istifade ederek sportif ihtiyaçlarımız arasında en mühimmini teşkil eden stad ve spor sahaları meslesine biraz temas etmek isterim.

Yavaş yavaş ve imkân bulundukça büyük şehirlerimizde birer şehir stadı yapılacağı şüphesizdir. Bu stadlar her şehrin kendi malı olacak ve her şehir gençliğinin istifadesine hasredilecektir. Bu umumî stadlardan başka, semt semt klüplerin ve mekteplerin istifade edebilecekleri küçük spor sahalarına da lüzum vardır.

Bu lüzuma işaret ederken bir misal göstereceğim: Bir buçuk iki ay kadar oluyor, bir mektep müdürü hem futbol ajanı, hem de Fenerbahçe idare heyeti azası olmaklığım dolayısile bana müracaat ederek Fenerbahçe stadının pazar günü mektebin spor bayramına tahsis edilmesini istedi. Taksim ve Şeref stadlarında olduğu gibi, Fenerbahçe stadında da, pazar günleri resmî müsabakaların mevcudiyeti yüzünden, maalesef, müdürün istediğini yapamadım.

İkinci bir misal: Geçenlerde iki mektebin, Haydarpaşa ve Boğaziçi liselerinin futbol takımları arasında güzel, samimî bir maç yapıldı. Mektepler arasında yapılması çok faydalı olan bu gibi temasların tekerrürüne, gene esefle kaydedeyim ki, sahasızlık yüzünden imkân yoktur. Haydarpaşa ve Boğaziçi liselerinin maçı, Çeki Karlin ile yapılan maçlardan birinden evvel Taksim stadında boş bir zaman kalmasından kabil olabildi.

İstanbul gibi nufusu, mektepleri ve klüpleri bol bir şehirde, yapılacak olan şehir stadı ile şimdiki Taksim, Şeref ve Fenerbahçe sahaları işi çok kolaylaştıracak olmakla beraber, mekteplerin ve klüplerin umumî faaliyeti için gene kâfi gelmiyecektir. Bunun için de şehrin maruf semtlerinde iki ile beş bin arasında seyirci alabilecek ve ucuza mal olacak sahalar meydana getirmelidir. Bu sahaların mevkileri, mekteplere civar yerler olarak seçilirse, şüphesiz daha faydalı olur.

Az bir masrafla meydana getirilmesi imkânı olan bu ufak sahlar, hem inşa masraflarını kısa bir zamanda itfa edebilecek, hem de mektepler arasında temaslara ve klüplerin antrenmanlarına sahne olacaktır.

Şunu da kaydetmek isterim ki, bu klüp veya mektep sahalarının, yani şehir stadları dışındaki ufak mikyasta sahaların lüzumu yalnız İstanbul için değildir. Memleketin her tarafında böyle sahlara ihtiyaç vardır. Bunları da, belediyeler, verdiklerini az bir zamanda geri almak üzere yaptırabilirler.

Zeki Riza

Lig maçları programı

T. S. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

26/12/936 cumartesi günü yapılacak lig maçları:

Taksim stadı:

Galatasaray - Topkapı B. takımları saat 13,20, hakem Bahaeddin Uluöz, Güneş - Anadolu B. takımları, saat 15 hakem Salim Talu.

Fenerbahçe stadı:

Hilâl - Beykoz B. takımları, saat 13,20 hakem Adnan Akın, Fenerbahçe - İstanbulspor B. takımları, saat 15, hakem Feridun Kılıç

Şeref stadı:

Vefa - Süleymaniye B. takımları, saat 13,20, hakem Halid Özbaykal, Beşiktaş - Eyüp B. takımları, saat 15 hakem Ekrem Ersoy.

27/12/936 pazar günü yapılacak lig maçları:

Taksim stadı: Alan gözcüsü Ahmed Adem Göğdün.

Altınordu - Ortaköy A. takımları, saat 11, hakem Nuri Atasayar, Galatasaray - Topkapı A. takımları, saat 12,45 hakem A. Adem Göğdün.

Yan hakemleri Samim Talu ve Tahsin Özsöz.

Güneş - Anadolu A. takımları saat 14,30, hakem Sadi Karasan.

Yan hakemleri Samim Talu ve Halid Özbaykal.

Fenerbahçe stadı: Alan gözcüsü Nuri Bosut.

Anadoluhisarı - Beylerbeyi A. takımları saat 11 hakem Nuri Bosut, Hilâl - Beykoz A. takımları, saat 12,45 hakem Bedri Gürsoyö

Yan hakemleri Feridun Kılıç ve Rıfkı.

Fenerbahçe - İstanbulspor A. takımları, saat 14,30 hakem Nihat Bekdik.

Yan hakemleri: Feridun Kılıç ve Rıfkı.

Şeref stadı: Alan gözcüsâ Şazi Tezcan.

Kasımpaşa - Davutpaşa A. takımları, saat 11 hakem Burhan Atak. Vefa Süleymaniye A. takımları saat 12,45 hakem H. Galip Ezgü.

Yan hakemleri Ekrem Ersoy ve Ali Sait.

Beşiktaş - Eyüp A. takımları, saat 14, 30 hakem Şazi Tezcan.

Yan hakemleri Tarık ve Bahaettin Uluöz.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 11 — Ruzu Kasım 48

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,51	2,38	7,28	9,48	12,00	1,39
Va.	5,36	7,24	12,14	14,34	16,46	18,24

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

Adana felâketzedelerine yardım edenlerin isimleri

	Lira Kr.
Evvelki listeler yekûnu	5058,26
Yüksek kaldırım Hacıpaşa apartımanı Bay Hüsnü Karahasan	5.—
Türkiye İmar bankasından	500.—
Cumhuriyet gazetesi vasıtasile	446.95
Eyüpte Babahaydar imamı Bay Osman Feyziden	3.25
Feriköy Sen Jandark mektebi 8 ci talebelerinden	6.17
Banka Komerjiyale Galata şubesinden	200.—
İstanbul sekizinci ilk okul talebesinden	9.21
	6228.84

Sis yüzünden

Bir Yunan vapuru Dil iskelesi civarında karaya oturdu

İstanbul 25 (A.A.) — Yunan bandıralı Corcuyos vapuru 3,500 ton Türkiye malı krom yüklü olarak Derinceden Hamburga giderken sis yüzünden iki gün evvel İzmit körfezinde Dil iskelesi civarında karaya oturmuştur.

Kaza akabinde Türk gemi kurtarma şirketinin Büyükderede bulunan Alemdar kurtarma vapuru kaza yerine gitmiş ve iki gündenberi kendi kendini kurtarmağa çalışan Yunan vapuru kaptanı bu teşebbüsünde muvaffakıyet imkânını göremediğinden Alemdar vapurunun kurtarma işine başlamasını bu sabah istemiştir.

Baştan kıç tarafa kadar tamamiyle ve ehemmiyetli surette karaya oturan Corcuyos vapurunu Alemdar gemisi kurtarmağa başlamıştır.

Gemi kurtarma şirketi, icap ederse diğer bir kurtarma gemisi daha yardıma gönderecektir.

Otomobil kazası

Taksimde oturan Fehmi adında biri dün İstiklâl caddesniden geçerken 1831 numaralı otomobil çarpmıştır. Otomobilin tekerlekleri altında bir kaç metre sürüklenen Fehmi muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Kazayı müteakip şoför kaçmıştır. Zabıta Fehmiyi baygın bir halde hastaneye kaldırmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Bir çocuk haşlandı

Karagümrükte Sultan mahallesinde oturan Perihanın 1 yaşındaki çocuğu Mustafa mangal kenarında yatarken ateşin üzerindeki tencere devrilmiş ve çacuk kaynar su ile haşlanmıştır. Zavallı Mustafa ümidsiz bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Bir hırsız çaldığı eşya ile birlikte yakalandı

Hüseyin adında bir hırsız gece Kasımpaşada Şaziyenin evine girerek bir çok eşya aşırmıştır. Hüseyin eşya dolu çuvalla evden çıkıp kaçarken devriyeler tarafından yakalanmıştır. Çaldığı eşya müsadere edilmiş, hırsız Hüseyin hakkında tahkikata başlanmıştır.

Ruhsat almadan takvim yapıp satan biri yakalandı

Zabıta alâkadar makamlardan müsaade almadan cemaat menfaatine takvim yapıp satan Kosti adında birini yakalamıştır. Kostinin elindeki takvimin üzerinde Samatya Rum ilk mektebinin resmi vardır ve «yeni seneniz kutlu olsun 1937» yazılıdır.

Sabıkalı bir dolandırıcı yakalandı

Zabıta Osman adında sabıkalı bir dolandırıcı yakalamıştır. Evvelce manitacılık suretile dolandırıcılıktan mahkûmiyetleri buluman Osman son defa da altı ay hapse mahkûm olmuş fakat kaçıp kurtulmuştu. Son günlerde Osman yine dört kişiyi dolandırmıştır. Dolandırılanların tarif ettikleri eşkâlden zabıta Osmanı tesbit etmiş ve dün kendisini yakalamıştır.

Osmanın bir çok serserilere de dolandırıcılık öğreterek yanında çalıştırdığı anlaşılmıştır. Zabıta tahkikata devam ediyor.

Muallimler için konferans serisi

Bu seneden itibaren ilk mekteplerde tatbik edilmekte olna yeni müfredat programının izahını kolaylaştırmak üzere maarif müdürlüğü muallimlere mahsus olmak üzere bir konferans serisi hazırlamıştır. Hayat bilgisi, hesab, hendese üzerine yapılacak olan bu konferanslar İstanbul erkek lisesinde, Galatasarayda, Kadıköy üçüncü orta mektebte verilecektir. Bu mıntakalardaki muallimler bu konferanslara devam etmeğe mecbur olacaklardır.

Belediyede avans para alınması yasak edildi

Belediye işlerinde hafriyat ile meşgul olan bazı makamlar, lüzum gördükleri zaman bütçedeki tahsisata mahsuben avans almak suretile hafriyat yapmaktadırlar. Belediye reisliği hesapların karışmaması için müstacel olmıyan işlerde avans para alınmasını yasak etmiştir.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 802

Rusya elçisi acele cevab istedi, yakında Petersburga giderek Çarı göreceğini de bildirdi

Bulgarlar gibi (Şizmatik) dahi olsa ayrı bir kilise iddiasına kalkışmıyan Sırpların Bulgarlaşmasından kendisi için hasıl olabilecek zararı İstanbul patrikhanesi görmüyor gibi davranıyor, Üsküpte Sırp kilisesinde Sırp dili yerine Rumcayi ikame etmek, Prizrende bir Sırp kilisesini âyinlerini Rumca yapan Ulahlara vermek istiyor, Sırp papaslarının Heybeliadadaki mektepte tahsil etmelerine, yüksek ruhanî mertebelere çıkmalarına bütün kuvvetile muhalefet ediyordu.

Fakat sırplar artık bu durumun daha ziyade devamına razı olmuyorlardı. Ahalisinin ekseriyeti arzu ettiği yerlerde ruhanî âyinlerin sırpça yapılmasını, patrikhanece Sırp mekteplerinin Rum mektepleri derecesinde himayesini, Sırp köylerinde, metrûk Sırp manastırlarında papazlık etmek, ruhanî mertebelerde yükselebilmek üzere Sırp gençlerinin Heybeliada mektebine kabullerini, Sırplardan şimdilik en az iki peskopos tayinini istiyorlardı. Sırp kralı birinci Aleksandr 1894 haziranında İstanbulu ziyaret ettiği vakit patrik efendi ile bu Sırp talepleri hakkında müzakerede bulunmuş ve patrik bunlara meyyal görünmüştü. Fakat Fener büyüklerinin muhalefetleri bu isteklerin is'afına mâni olmuş, nihayet patrik sekizinci Neofitin istifası vaki olmuştu.

Bu muhalefet karşısında Makedonya Sırpları Üsküpte bir Sırp metropolidi bulunmasını istemekle iktifa ettiler.

Patrikhane buna da razı olmadı.

Mesele artık dahilî olduğu kadar haricî bir mesele şeklini aldı.

Sırp hükûmeti işe karıştı; Rusya Sırp hükûmetine müzaheret etti. Bu müzaheret patrikhanenin muhalefetini kırdı.

Rusyanın müracaat ve teşebbüsü üzerine Babıâli Üskübe bir Sırp peskoposu tayinine muvafakat etti. 1899 da Halil Rifat paşa sadaretinde vükelâ meclisince bu yolda bir mazbata tanzim olundu. Vükelâ kararı irade ile de tasdik edildi.

Üsküp metropolitliği zahiren Rumlardan Amorsios efendiye tevcih olunacak, kendisi İstanbulda kalacak, Sırp unsurundan Arşimandrit Fermilyanos ona vekâlet edecekti; Sırp tabiiyetinde bulunan Fermilyanos Babıâlinin şart ittihaz ettiği veçhile Osmanlı tabiiyetine geçmeği kabul edecekti.

Hep zevahiri kurtarma endişesi!.

Bu yolda icap eden resmî muamele de yapılmış, keyifyeti Rusya sefaretine bildirilmişti.

İş bu dereceye varınca Bulgaristan hükûmeti karara şiddetle itiraz etti.

Abdülhamid Bulgar nazırlarından Radoslavof vesatatile Bulgar hükûmetine istatükoyu muhafaza eylemeği vadetti. Bu yüzden Fermilyanosun Üsküp metropolitliği teehhüre uğradı. Bundan Rusya hükûmeti pek müteessir oldu.

Rusya elçisinin Babıâli indinde şikâyetleri tevali etti. İş muhaberelerle sürüklendikçe sürüklendi.

Mesele sarayın ve Babıâlinin dolambaçlı, girizgâhlı, fakat netice Rusya karşısında mutiane siyasetine yeni bir nümune olacak hal aldı.

Bu iş Said paşayı epeyce yordu.

Said paşa işe bir hal şekli bulmak için Rusya elçisi Zinoviyef ile uğraştı, durdu.

Huzuru hümayuna çıkarak şikâyetlerini şiddetlendiren Zinoviyef bir defa Said paşanın konağına geldi.

Said paşaya şu beyanatta bulundu:

— Bu meselede devletimin nazariyatı hiç değişmedi. Vaki olan vaidlerin tehiri değil yalnız imparatorun, hükûmetinizin de haysiyetine dokunmuştur. Verilen kararın icrası hükûmetin vazifesi iktizasından iken yapılmamıştır. Bundan sonra teehhür vukuuna devletim bikaydî nazarile bakmıyacaktır. Ümid ederim ki, artık kararı icraya tasmim eylemişsinizdir. Fermilyanın Sırp metropolitliğini Rum patrikhanesi kabul etmiş, hükûmeti seniye tasdik eylemiştir; şimdi bu bittabi değişemez. Yapılacak şey berat verilmesi gibi resmî bir muameleden ibarettir. Bunu uzatıp iki devlet arasında bürudet husulüne niçin mahal verilmeli? Diyeceksiniz ki, beratin verilmiyeceği Bulgarlara vadolunmuştur. Bu vaidi alan Radoslavofun fesadı cümlece malûmdur. Bu vaid bana verilen, benim tarafımdan hükûmetime bildirilen, imparator tarafından fiile gelmesine her an intizar olunan vaide tercih olunmamalıdır. Elhasıl bugün bir cevap verilmelidir.

Elçi yakında Petersburga gidip Çarı göreceğini de bildirdi.

Said paşa elçinin Osmanlı hükûmetinin maksadını imparatora şüpheli göstermesine sebebiyet vermek istemiyordu.

Abdülhamid ise Fermilyanın memuriyetini tasdik hususunda Rusya elçisinin iddia ettiği şifahî vadinin divanı hümayun tercümanı İbrahim beyin tercümede sehvine müstenid olacağını bir tezkere ile sadrazama bildirdi.

Bununla sadrazamın vaziyeti daha müşkülleşti.

Said paşa elçiyi kırmak istemediği kadar padişahı da kollamak mecburiyetinde bulunuyordu:

Said paşa — Her şeyde müstakim bir meslek iltizamı her hükûmetin tabiî vazifelerindendir. Biz de bu mesleğe riayet ederiz; hakkımızda başka zanda bulunmağa mahal yoktur. Bulgarların harisane emellerini bilirsiniz. Maksatlarına muhalif olan şeyler için iz'acımızı iltizam ettikleri fiiliyat ile sabittir. Fermilyana berat verilince iğtişaşı tezyide çalışacakları hatıra gelmez mi? Bu mütalea ile ihtiyatkârane hareket lâzım gelmez mi?.

Zinoviyef — Bu beratın verilmesinden dolayı Bulgarların müşkülât ve iğtişaş çıkarmağa hakları yoktur. İğtişaş çıkaracak olurlarsa Rusya devleti meneder. Burası bilinmelidir ki, Bulgaristanın birşey yapması ve yapmaması Rusyanın elindedir! Rusyanın marzisine muhalif bir harekette bulunursa ondan fariğ olması için Rusya devletinin bir sözü kâfidir.

Bu sırada Hariciye nazırı Tevfik paşa da geldi. Müzakereye iştirak etti.

Zinoviyefe:

— Hükûmeti seniyenin hak ve menfaatlerini muhafaza için Bulgaristan hükûmeti nezdinde vesaya icra olunması iki devlet -Rusya ve Osmanlı- arasındaki iyi ve dostane münasebetler iktizasındadır. Lüzumu halinde Rusyanın hayirhahane vesatetine müracaat olunabilir.

Denildi. Zinoviyef:

— Müsalemet dairesinde hareket eylemesi için Bulgaristan hükûmetine nasihatımızı daima istiyorsunuz. Biz de bu bapta nüfuzumuzu imal ediyoruz. Lâkin bizim metalibimizi böyle suubete düşürüyorsunuz. diyerek Fermilyan işinin tesriinde israr eyledi.

Said paşa — İş vükelâ meclisinde müzakare olunacaktır. cevabile elçiyi atlattı.

Bulgar Eksarhı da bu Fermilyan meselesinin Bulgarlar için ne kadar ehemmiyeti olduğu hakkında Babıâlinin dikkat nazarlarını celbetmekten hali kalmıyordu. O da bir gün Said paşaya geldi:

Eksarh — Necip Melhem efendi mabeyini hümayun canibinden nezdime gönderilmişti. İfadesinden Fermilyanın berati verilmek üzere olduğunu anladım. Buna dair mühim ifadelerim var.

Said paşa — Necip efendinin memuriyetinden malûmatım yoktur. İfadelerinizi dinlemek istersem de pek âcil meşguliyetim vardır. Kabil olursa başka bir gün geliniz.

Eksarh — Öyle ise iki gün sonra gelirim. Fakat Fermilyana berat verilirse bu madde Bulgaristanın âdeta bir uzvunu kesmek demek olacaktır. Bu hususun hükûmeti seniyece düşünülmesi lâzımdır.

(Arkası var)

Her akşam bir hikâye

Edebiyat kurbanı

Safa Engin arkadaşları arasında edebiyat merakı ile şöhret salmıştı. Delikanlı karar verdi. Ne olursa olsun herhalde bir roman yazacaktı. Bu müthiş bir roman olacaktı. Edebiyat âleminde büyük bir şöhret yapacak, köhne Babıâli caddesinde bomba gibi patlayacaktı.

Lâkin Safa Engin bir türlü şöyle istediği gibi bir romana başlayamıyordu. İçinden:

— Herhalde, dedi, bunun bir usulü olsa gerek... Meşhur romancıların yazılarını, romanlarını nasıl yazdıklarını öğrenmeliyim..

Hemen meşhur romancıların tercümeihallerini buldu. Mopaanın romanlarını nasıl yazdığını okudu:

Mopasan ister gürültü olsun, ister olmasın her yerde yazılarını yazabilirdi. Hattâ ekseriya oturduğu pansiyonun sahibinin çocuğu meşhur romancının omuzlarına çıkardı. Bu yaramaz çocuk romancının omuzlarında binbir yaramazlık yapar ve onun saçlarını çekerken Mopasan harıl harıl romanını yazardı...»

Safa:

— Mükemmel.. dedi,. iyi roman yazmanın meğer ne usulleri varmış da ben bilmiyormuşum...

Bundan sonra öteki roman üstadlarının eserlerini nasıl yazdıklarını tedkik etti. Biri üstüste birkaç hırka giyip öyle yazıyordu. Öteki muhakkak bir ateşin, hem de fazla yanmış bir ateşin karşısında oturmadan yazamıyordu. Birine en güzel fikirler 100 numarada geliyordu...

Safa Engin:

— Âlâ... Roman yazmanın birçok usullerini öğrendim. Hemen başlamalı... Fakat acaba bizim pansiyon sahibi madamın çocuğu var mı?.. A var ya...

Hemen pansiyoncu madamın çocuğunu çağırttı. Pis, sümüklü, arsız bir çocuktu... Safa Engin çocuğa şekerler vererek odasına oturttu:

— Sen beni burada bekle...

Diyerek derhal 100 numayara koştu. Orada uzun müddet kalıp kendisine yüksek, parlak fikirlerin gelmesini bekledi, bekledi... Fakat aklına bir şey gelmeyince dışarı çıktı.

Sobayı adamakıllı tutuşturdu. Odunlar harıl harıl yanarken sırtına kalın kalın pamuklu hırkalar giydi. Bir tas kaynar suyu masanın altına koydu. Ayaklarını bu kaynar suya daldırdı. Pansiyoncu madamın arsız çocuğunu tıpkı Mopasanın yaptığı gibi omuzlarına çıkardı. Çocuğun bütün arsızlığı üstünde idi. Safa Enginin omuzlarında tepiniyor, burnundan akan pis pis bir şeyler genç romancının ensesine damlıyordu.

Bir yandan sobada harıl harıl yanan odunların sıcaklığı, sırtında üst üste giydiği hırkalar, ayaklarının soktuğu kaynar su, sonra tepesine çıkarttığı arsız çocuk Safa Engine nohud tanesi gibi terler döktürüyordu. Deli olacaktı. Yazacağı romandan ancak üç satırını tamamlayabilmişti. Döktüğü terlere, çocuğun münasebetsizliklerine rağmen genç muharrir hiç sesini çıkarmadan işine devam etmek istiyordu. Edebiyat uğrunda herşeye göğüs geren bir kahraman olmuştu.

Lâkin birdenbire ensesinden aşağı müthiş bir koku ile şarıl şarıl bir su akmağa başlayınca yerinden sıçradı.

Çocuk sanki bir kabahat değil de, pek mühim bir marifet yapmış gibi burununu çeke çeke gülüyordu. Safa:

— Meğer, dedi, şu edebiyat ne müşkül şeymiş..

Artık Mopasanın, «Babzak»ın ve hayatlarını tedkik ettiği diğer üstadların roman yazma usulleri boşa çıkınca bu sefer Safa Engin daha başka, daha yeni usuller aramağa başladı.

Bir dahî romancının usulü pek hoşuna gitti. Bu romancı evinin içinde pıllım pıllım iç çamaşırları giyerek dolaşır, zıplar, kendi kendine bir şeyler bağırır, pencerenin önünde kendi kendine işretler eder, arasıra naralar atar, büyük eserlerini bu suretle düşünür ve hazırlarmış.

Safa Engin:

— En iyi usul bu.. dedi, hem işin içinde ev sahibinin arsız çocuğu da yok..

Derhal eski sandıklarını açtı. Pıllım pıllım olmuş, en eski çamaşırlarını bulup sırtına geçirdi.

Odasının içinde zıplamağa, kendi kendine konuşmağa, avaz avaz bağırmağa, pencerenin önüne giderek dışarıya işaretler etmeğe başladı.

A, hakikaten de fena usul değildi yahu... Yavaş yavaş aklına roman mevzuları gelmeğe başlıyordu... Meselâ başına bir dul kadının gece iztıraplarına aid bazı fikirler gelmişti. Mükemmel, mükemmel, devam... Lâkin bir kere daha pencerenin önüne geldiği zaman hayretler içinde kaldı.

Sokak üstündeki odasının pencereler önüne dehşetli bir kalabalık dolmuştu. Herkes şaşkın şaşkın içeriye bakıyordu. Bir aralık apartımanın önünde beyaz bir otomobil durdu. Safa Enginin kapısı çalındı. Kapıcı, iki üç iri yarı adam içeri girdiler. Kapıcı:

— İşte.. dedi, görüyorsunuz ya.. tamamile delirdi..

İri yarı adamlar Safa Engini kucaklayarak, onun bağırmasına çağırmasına aldırış etmiyerek aşağı indirdiler, beyaz otomobile bindirdiler. Safa Engin:

— Yahu.. ben deli değilim.. ben edibim.. dedikçe onlar kahkaha ile gülüyorlardı.

Bakırköy timarhanesinde üstad Mazhar Osmanın karşısına çıkardılar. Safa Engin doktorun odasına girer girmez.. gene:

— Aman dedi, ben deli değilim.. büyük bir edibim..

Mazhar Osman güldü:

— İyi ya işte, ha deli, ha edip.. ikisi de ayni yola çıkar... *(Bir yıldız)*

Radyo

26 Kânunuevvel 936 Cumartesi

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis, 13,5 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil, 20 Türk musikisi heyeti. 20,30 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21 (Saat ayarı) Orkestra: 1 - Suppe: (Bandittenstreiche) 2 - Strauss: (Mavi Tuna) vals. 3 - Kuluk: (Gevotte). 4 - Verdi: (Travyate) operasından parçalar. 5 - Fetras: (Tirol havalarından bir Popuri).

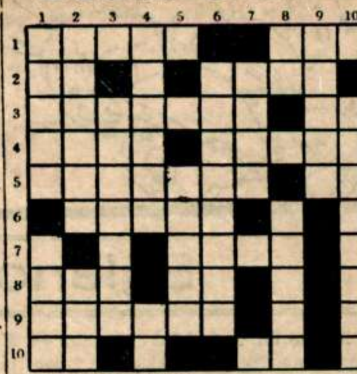
20 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günü proğramı. 22,30 Plâkla sololar. 23 Son.

27 Kânunuevvel Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Ambasadörden naklen varyete müzik, 19,30 Konferans: Suat Derviş tarafından, 20 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) orkestrası: 1- Weber: (Euryanthe) uvertür. 2- Strauss: (Geschichten aus dem Wienerwald) vals, 3- Hendel: (Largo), 4- Verdi: (Rigoletto) operasından parçalar, 5- Lecoque: (Jirofla Jirifla) eperetinden parçalar, 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Fal bakan (5) Bir rakkam (3)
2 — Sanat (2) Eski (4)
3 — Yatak (7) Nota (2)
4 — Yapmak (4) Kan borusu (5)
5 — Az pişmiş yumurta (7) Nota (2)
6 — Kuş kolu (5)
7 — Doldurmak (4)
8 — Avuç içi (3) Mısır mabudu (2)
9 — Uzun çukur (6)
10 — Kırmızı (2) Sanat (2)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Parsaız adam (5) Değer (4)
2 — Bulmak için yapılan (6) Rüzgâr (3)
3 — Az pişmiş yumurta (7)
4 — Ahu (6) Dahi (2)
5 — Yuvarlak (5)
6 — Kandırmak (8)
7 — Sitem, azar (4)
8 — Sız, suz, süz, siz (2) Yenileme (5)
9 — İtirfa (5)
10 — Meşhur bir semt (8)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa 1 - Sandık - Nar 2 - Ebeİleri 3 - Lâdes - İzac 4 - İman 5 - Mum-Re - Ha 6 - Cıva - Re 7 - Kuru - İlsak 8 - Ek - Me - Lo 9 - İbrik 10 - İmlâ - Çalka.

Yukardan aşağı 1 - Selâm - Keçi 2- Aba - Ufuk 3 - Nedim - İl 4 - Em - Cumba 5 - Sarı - Er 6 - Ki - Nevi - İç 7 - Li - Alâka 8 - Nezih 9 - Ara - Aralık 10 - Rica - Eko.

YENİ NESRİYAT:

«YENİ NASREDDİN HOCA»

«Yeni Nasreddin Hoca» gazetesinin ilk sayısı çıkmıştır. Her bayide bulunur. Fiati yalnız yüz paradır.

BORSA

İstanbul 25 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahili	96,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
İstikrazı	97,—	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,65,—	Bankası	90,25
» II	21,32,50	Anadolu his.	24,15
» III	21,35,—	Telefon	6,75
Mümessil I	44,20	Terkos	11,75
» II	40,90	Çimento	13,25
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,08,50	Prağ	22,71,—
Londra	616,50	Berlin	1,97,97
Nev York	79,72,—	Madrit	7,52,75
Milâno	15,13,50	Belgrad	34,63,—
Atina	88,50,50	Zloti	4,22,75
Cenevre	3,46,59,—	Pengo	4,34,—
Brüksel	4,72,50	Bükreş	108,67,75
Amsterdam	1,45,54	Moskova	24,92,—
Sofya	64,88,25		

Ticaret ve zahire borsası

25 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1—İthalât: Buğday 825, arpa 183,½, yulaf 61 3/4 çavdar 93 mısır 99 fi kaşar 5 ½ un 7 1/4 fasülye 9 pamuk 3/4 nohut 35 susam 55 yapak 4 3/4 ton.

İhracat: Susam 48 kuşyemi 14 ½ yapak 272 3/4 tiftik 57 ½ iç ceviz 3 3/4 iç fındık 1 ton.

2 — Satışlar:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 10 paradan 6 kuruş 28 paraya kadar, buğday sert kilosu 6 kuruş 16 parada.. 6 kuruş 27,1/2 paray kadar, arpa Anadol kilosu 4 kuruş 25 paradan 4 kuruş 27,1/2 paraya kadar, çavdar kilosu 5 kuruştan 5 kuruş 14 paraya kadar, sarı mısır kilosu 4 kuruş 30 paradan 4 kuruş 35 paraya kadar, pamuk Ayvalık kilosu 47 kuruştan, yapak Anadol kiolsu 58 kuruştan 60 kuruşa kadar, beyaz peynir kilosu 35 kuruş 12 paradan 38 kuruş 33 paraya kadar.

3 — Telgrflar:

Londra Mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 23 Şi. 7,1/2 P. Ki. 3 Kr. 24 Sa., Londra keten tohumu Laplata 1. ci ve 2. ci kânun tahmili tonu 12 Ster. Ki. 7 Kr. 28 Sa., Anvers arpa Lehistan 2. ci kânun şubat tahmili 100 kilosu 113 B. Frank Ki. 4 Kr. 78 Sa., Liverpul buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 9 Şi. 10,1/2 P. Ki. 6 Kr. 71 Sa., Şikago buğday Hartvinter 1. ci kânun tahmili buşeli 139,1/2 sent Ki. 6 Kr. 42 Sa., Vinipek buğday Manitoba 1. ci kânun tahmili buşeli 128,3/8 sent Ki. 5 Kr. 91 Sa., Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 72 Sa., Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 72 Sa.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 55

— Tam vaktında çıkmışız.. Bizi kimse görmedi değil mi?

— Belki şeytanlar görmüştür... Ortalıkta kimseler yoktu.

Şelir dağını tırmanıyorlardı.

İki arkadaş karanlıkları yararak yürüdüler.

— Tahir! Bu geceyi dağda mı geçireceğiz?.

— Evet.

— Dağda bir tehlike var mı?.

— Hayır. Ben yanında iken hiç korkma! Dağ yollarını ben amcamdan iyi bilirim. Geçen yıl da onu bu yollardan ben kaçırmıştım.

— O ne? Uzakta bir karaltı var..

Tahir güldü:

— Tıpkı bir insan gölgesi.. değil mi?.

— Evet. Bir insan gölgesi.. gittikçe uzuyor.

— Hançerini çekti mi?.

— Neden gülüyorsun?.

— Gölgeden korktuğunu görünce, gülesim geldi.. kendimi tutamadım.

— Sen korkmuyor musun?.

— Hayır. Ben gölgeden korkmam.

Tahir birden, uzakta duran gölgeye sokuldu:

— İşte yakaladım onu..

— Bir İspanyol hafiyesi olmasın sakın?!...

— Bu yolu İspanyollar bilseydi, şimdiye kadar Garnataya çoktan girmişlerdi.

— Ya kimdir o?.

— Bir taş..

Rüstem irkildi:

— Taş mı dedin?.

— Bu taşlar bize gece gideceğimiz yolu gösterir. Vaktile Melik Hasan bunu düşünmüş.. gece Garnatadan kaçarken böyle rehberlere ihtiyaç olduğunu bildiği için, şehir kıyısından dağın tepesine kadar insan boyunda kayalar dikerek yolun sınırlarını çizmiş. Bu kayalara dağın tepesine varıncaya kadar sık sık raslayacağız.

— O halde onları kaybedersek, yolumuzu da kaybettik demek!...

— Şüphesiz.

Rüstem taş rehberlere bir türlü alışamıyordu. Onlara her raslayışında yüreği hopluyordu. Dağın tepesine, iki buçuk saat durmadan tırmandıktan sonra, varmışlardı.

Burada insanı oldukça üşütücü bir serinlik vardı. Tahir kayaların arasında bir kovuk göstererek:

— İşte, dedi, bu geceyi burada geçireceğiz. Güneş doğuncaya kadar yatar dinleniriz. Ben burada on geceden fazla yattım.. ne düşman tehlikesi var. Ne de haşarat..

Gökyüzü yıldızlıktı. İki arkadaş kayaların arasına girdiler.

— Yılan, akrep falan yok mudur burada?.

— Bu saydığın haşarat dağın yamaçlarında çoktur amma, tepesinde bulunmaz. Emniyetle yatabiliriz.

Tahir kayaların arasına girince şeyh Halili hatırladı:

— Amcamla daima burada yatardık. Geçen yıl gene burada gecelemiştik. O gece bana: (Oğlum, Endülüs yıkılırsa, inkıraz tarihini yazacak müverrihe, bu kovuğun tarihî bir değeri olduğunu söylemeyi unutmayın!) demişti.

Bu sırada esen hafif ve serin bir rüzgâr Rüstemin göğsünü okşamağa başladı.

— Tahir, ben üşüyorum!.

— Gece yarısından sonra serinlik biraz daha artacak.

— Ne yapalım?.

Rüstem ısınmak için bir çare buldu..

— Haydi biraz çalı çırpı toplıyalım.. yakar, ısınırız.

Kalktılar.. çalı topladılar.. kayaların önünde yaktılar.. ısındılar.

Rüstem, çalıların alevleri altında etrafını biraz daha iyice görebilmişti.

Kayaların üstünde birçok oyulmuş yazılar vardı. Rüstem sordu:

— Buraya bizden başka kimseler de uğramışlar. Şu yazılar kimbilir ne meraklı hatıraları anlatıyor!.

Tahir bunlardan birini okumağa başladı:

«.... Elhamra sarayından kaçırdığım bir sultan gözdesile bu geceyi burada geçiriyorum. Sulatana ihanet eden sevgilimin, ölünceye kadar bana sadık kalacağını ummuyorum. Fakat, yarının bütün felâket ve musibetlerini göz önünde tutmakla beraber, onu gene seviyorum. Âşık, ölümden yılmaz derler. İşte ben, o âşıklardanım!.»

Tahir, taş üzerindeki yazıları okurken, Rüstem içini çekerek mırıldandı:

— Çok doğru. Seven insan, ölüm korkusu bilmez. Ben de Habibeyi kucaklayıp eve getirdikten sonra, ne tehlikeli bir iş gördüğümü anlamıştım. Saray duvarları dibinde yaralanan bir genç kadını kucakla götürürken, yolda cellâdlara raslasaydım, hiç şüphe yok ki, başım derhal yere düşecekti. O dakikada bunu düşünemedim.. düşünemezdim. Evet.. âşık, bütün felâket ve müsbietleri görür, fakat yılmaz, ve omuzunu silkerek yoluna devam eder.

Tahir kayaların üstündeki yazıları gözden geçirirken:

— Aman Rüstem, dedi, biraz daha çalı at şu ateşe...

— Ne var.. çok mu üşüdün?.

— Hayır. Alev fazla çıksın da aydınlansın ortalık.

— Bir aşk vecizesi daha buldun galiba?...

— Bu, daha meraklı bir mevzu. Okuyayım da dinle.

Tahir, önünde durduğu taşın üstündeki yazıları okumağa başladı:

«... Bir insanın hafızası ve muhakeme kudreti zayıflarsa, ihtiyarladım diye korkmasın. Bu, bir muvakkat durum, daha doğrusu dinlenme işaretidir. Dimağa derhal eski faaliyetini verebilmek için şunları yapınız: İlk önce bir koyun beynini -pişirmeden- zarını soyup üzerine karabiber ve limon dökerek çiğ çiğ yiyeceksiniz. Böylece bir hafta yani günde bir çiğ beyin yemeğe devam ederseniz, hafıza ve muhakeme durgunluğunuz derhal zail olur. Eğer hafıza ve zekânızın yirmi, yirmi beş yaşındaki cevvaliyetini bulmak istiyorsanız, lop etli balıklar -kılçığını ve kemiğini ayırdıktan sonra- üzerine limon, tuz, biber, dökerek ve çiğ olarak yiyiniz! Buna hergün değil, üç günde bir kere olmak üzere bir ay devam ediniz. Yalnız hafıza ve zekânızın değil, bütün vücudünüzün gençleştiğini göreceksiniz!»

(Arkası var)

KIŞ

Kış günleri kırları sevmiyenler kışı sevmiyorlar demektir. Kar yağıyor! Soğuk!

Evet amma, toprak için bu soğuklar bu kar ne faydalıdır.

Toprak öldü mü? Hayır toprak ölmez, uyur. Ağaçlar çıplak mıdır?. İyi ya işte, çınar dalları ne sağlamdır, söğüd dalları ne kadar incedir, daha iyi görürsünüz.

Kar yolları kapatmış. Nerede Ahmedin tarlası? Nerede Mehmedinki?.. Kimse sınırları çizemez artık.

Ahmed ağılın çitlerini tamir ediyor, Memiş merdiven yapıyor. Karıları yün didiyorlar. İneklere, öküzlere, koyunlara, keçilere, tavuklara, ördeklere, kazlara daha iyi bakmak gerektir.

Onlar kapalıdır. Canları sıkılır. Su isterler, saman isterler, tane isterler... Ya küçük kısrak... Onu sormayınız, tıpkı benim ve sizin gibi nezlesi var. Ve Ahmed ne yapıyor bilir misiniz!.. Ona lâpa hazırlıyor.

Şehirlerde de değişiklik vardır. Yollar daha kalabalık, camekânlar daha ışıklıdır.

Şu meyvacılara bakınız, Dörtyolun, Mersinin portakalları, mandalinaları, Amasyanın elmaları, Ankaranın armutları insanın yüzüne gülüyor.

Memleketin kuru yemişleri de ne tatlıdır. Ne iştah açıcıdır.

Kış gecelerinin en güzel eğlencesi de okumak, konuşmak, yaş ve kuru yemiş yemektir.

Güzeldir kış mevsimi!..

Eğlenceli hesap oyunları

Elinize bir kaç kâğıd alırsınız ve üzerlerine rast gele rakkamlar yazarsınız ve yazarken de söylersiniz: 317.511; 7.362; 115.254; 21.564.. sonra bu kâğıdları arkadaşlarınıza verir ve dağıtırsınız. Hangi kâğıdın hangi arkadaşta olduğunu bilmezsiniz.

Dersiniz ki: Elinizde rakkamları istediğiniz bir rakkamla zarbediniz, bulduğunuz hasılı zarbın rakkamlarını sırasile bana söyleyiniz, yalnız bir tanesini söylemeyiniz... Ve siz derhal size söylemedikleri rakkamı bulup söylersiniz.

Şu iki noktada ısrar edeceksiniz: Arkadaşınızın elindeki kâğıtta ne yazılı olduğunu ve hangi rakkamla zarbettiğini de bilmiyorsunuz.

Misal: Arkadaşınız size şu rakkamları sayıyor 9. 2. 5. 3. 3 Siz derhal: 5 rakkamını söylemeden! diyeceksiniz.

Arkadaşınızın elinde rakkamlar şunlardır: 317,511. Bunu 3 ile zarbetmişler, ve hasılı zarb olarak 952,533 bulmuştur. Size söylemediği rakkam hakikaten 5 dir.

Bu şöyle bulunur:

1 — Kâğıdlara güya rast gele yazdığınız rakkamların cemi 18 olacaktır.

2 — Size sayılan hasılı zarb rakkamlarını cem ve hasılı cemi 9 ile taksim ediniz. Elinizde bir rakkam kalacaktır. Bu rakkam ilâve edeceğiniz bir rakkamla 9 olur. Sizden sakladıkları rakkam da odur.

Size 9. 2. 5. 3. 3 rakkamlarını söylediler. cemederseniz 22 bulursunuz. 9 ile taksim ederseniz elinizde 4 kalır. Bu 4 rakkamını 9 yapmak için 5 ilâve etmeniz lâzımdır.

Bazan verilen rakkamların eksik olanı dokuz veya sıfır çıkar. Siz evvelâ «0» görüyorum dersiniz, eğer itiraz ederlerse: Durunuz bakayım, kuyruğu var, tamam, sıfır değil 9 muş dersiniz.

YAZ

Orman kış uykusundan uyanıyor. Hu hu... Hu hu... kumrular ufuklardan ufuklara ilkbaharı müjdeleiyor. Bir ağacın gövdesi ardında şaşırmış bir surat, mahmur iki göz görünüyor. Bir delikten koca bir pençe çıkıyor.

Tanıdım bayan ayı ininden fırlamış!

Biliyor musunuz bayan ayı ne kadardır gün yüzü görmedi? Tam beş aydır. Beş aydır ağzına bir lokma koymadı. Beş ayı yerin dibinde uyuklayıp ahlat hikâyeleri anlatmakla vakit geçirdi.

Güneş gözlerini kamaştırıyor. Rüzgâr sersem ediyor. Esniyor. Geriniyor. Yerdeki çam iğreltilerini kokluyor. Taze yosunlara burnunu sürtüyor... Topuk topuk olmuş, kirlenmiş tüylerine bakıyor:

— Öf!... Berbad bir haldeyim!..

Yerlerde yuvarlanıyor, tüylerini tarıyor, tırnaklarının uçlarına kadar yalanıyor.

Tuvaletini bitirdikten sonra inine bir göz atıyor: İki yavrusu orada oynaşıyorlar.

Birdenbire üçü de koşmağa başlıyorlar. Devrilmiş ağaçların, taşların üzerinden sıçrayıp gidiyorlar...

Gidiyorlar, gidiyorlar, bir mağaranın ağzında duruyorlar.

Bay ayının evi bu mağaradır. Bayan ayı homurdanıyor, homurdanıyor. Bay ayı çıkıyor.

— Hoş geldin.

— Hoş bulduk.

— Ne var ne yok ormanda?

— Yaz geldi, yaz!.

Ve ağır ağır kayalıklara doğru yol alıyorlar...

Hatırdan çıkan meşhur rekorlar

Dünyanın en yüksek dağı Asyadadır. Everest 8,882 metredir. Avrupada rekor 4.807 metre ile Blanc dağındadır.

Asyada en yüksek yamaç Sapjödür. 6.247 metredir.

En yüksek göl de Asyadadır. Çid-Çand - Tzo gölü 4.870 metrededir.

İnsanların yaşadıkları en yüksek yer Amerikadadır. Cenubî Amerikadaki Takora köyü 4.344 metre yüksekliktedir.

Denizin en derin yeri Pasifik oseyanında, Filipin adası civarındadır: 10.500 metredir.

En uzun nehir Nil nehridir. 6.400 kilometredir. Avrupada Volgadır. 3 bin 400 kilometredir.

En büyük göl Afrikada Viktorya Niyanza gölüdür. 83 bin metre murabbaıdır.

En büyük kıta Asyadır. 41 milyon kilometre murabbaıdır.

En kalabalık şehir Nevyorktur: 7 milyon kişidir.

1925 de Fransada 15.054 kitab neşredildi.Günde 40 kitab eder. Yüze kadar henüz kırılamadı.

Elişi kazanan

2 inci teşrin 1936 tarihli bilmecemizi doğru halledenlerden İstanbul 54 üncü okul talebesi 110 numaralı Şemseddin ikinci hediyemiz olan elişini kazanmıştır.

İsim:	Bilmece	26 Kânunuevvel 1936

11 harfli bir tatkyım

1,2,3, üm «rüzgâr» 3,4,5, im «kan» 6,7,8, im «şüphe» 9,10, um «Erkektir» 11, inci harfimi de siz bulup bilmeceyi hallediniz.

***

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: 5 lira, ikinciye: 3 lira üçüncüye: Mürekkepli kalem ayrıca 200 kariimize muhtelif hediyeler verilecektir.

Kalem kazanan

17 birinci teşrin 1936 tarihli bilmecemizi doğru halledenlerden Kadıköy ilk okulu talebesi 221 numaralı Melek ikinci hediyemiz olan altın uçlu kalemi kazanmıştır.

Musiki sever çicekler

Danimarkalı bir bilgin bazı çiçeklerin musikiden müteessir olduklarını söylüyor. Meselâ karanfil musikiden hiç hoşlanmazmış.

Eğer karanfilin yanında bir kaç saat çalgı çalınacak olursa, başını aksi istikamete bükermiş...

Bir barda, cazbandın yanında bir demet çiçek duruyormuş. Bir kaç saat sonra bakmışlar bütün çiçekler musikinin geldiği cihete meyletmiş, karanfillerden başka... Karanfiller aksi cihete bükülmüşler.

Musikiyi seven bir çiçek de güldür. Konca gülleri radyonun yanına bırakınız, derhal açılırlar.

Buna mukabil zambaklar da cazbanttan hiç hoşlanmıyorlarmış. Şimdi karanfillerle zambaklara Bethofeni, Vağneri dinletecekler. Bakalım cazdan nefret eden bu iki çiçek musiki üstadlarına ne yüz gösterecek?..

Yeryüzü

Yeryüzünün bütün kasalarında mevcud altın, inanır mısınız ki 6 metre yükseklikte ve 10X15 ebadında bir yere sığabilir.

Bu kadar bir yer 20,856 tonluk altın para alabilir. Bu miktar da 380 milyar frank eder.

1930 danberi yeryüzündeki altınlar 1,050 ton arttı.

En çok altın istihsal eden memleket kanadadır. 1934 de 314,400 kilo altın istihsal etti.

Üç ahbap çavuşlar

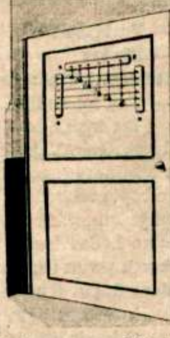

Gördüğünüz güzel köpek, papağanla maymunun candan dostudur. Onlardan hiç ayrılmaz. hep beraber gezerler, onları sırtında taşır ve onlara âdeta bekçilik eder...

Döviz

Dünyanın en zengin insanı, gelirini sarfiyatına uyudurup bütçesini yapan insandır.

Esrarengiz musiki

Her kapı açılıp kapandıkça, tatlı bir musiki sesi duyuluyor. Misafirleriniz hayrette.

Üç tane cedvel alınız. Boyları: Om 20, enleri: Om 04, kanlığı Om 03.

Resimde gördüğünüz gibi kapının üstüne koyunuz. RR cedvelleri arasına kirişler geriniz. Bunlar ut, kanun, keman, mandolin, kitara telleri olacaktır.

Üstteki cedvele burgular takınız ve bu burgulara, uçları yuvarlak kurşun bağlı ipler geçiriniz. Bu kurşunlar tellere değmelidir. Her kapı açılışta, kurşun yuvarlıklar tellere sürtünür, sesi çıkar. Tabiî kurşunların bağlı olduğu ipler bir boyda olmıyacağından, muhtelif sesler duyulur.

İsterseniz RR cedvellerini biribirlerinden uzaklaştırır, kirişleri uzatır, sesi tizleştirebilirsiniz.

Bir mum

Saat icad edilmeden evvel zamanı -tabii geceleri- mumla tayin ederlerdi.

Geceyi üç muma taksim ederlerdi. Bir mum gecenin üçte biridir. «Üç mum boyu uyudum» demek bütün gece uyudum demekti.

Hararet

İnsanın tabiî harreti 37 derecedir. Bu kutupta da böyledir, hattı üstüvada da.

Hayvanların hararetleri yüksek olur. İnsana en yakın olan attır, tabii harareti 38 dir. En yüksek hararetliler tavuklarla ördeklerdir, onların harareti 43 derecedir.

Satış ilânı
Istanbul dördüncü icra memurluğundan

22169 ikraz numarasile Hidayet tarafından borç alınan para mukabilinde vakıf paralar idaresine teminat gösterilip borcun ödenmemesinden dolayı dairemizce paraya çevrilmek üzere takibe konmuş olan Boğaziçinde Kanlıcada Mescidişerif sokağında eski 8 yeni 1 numaralı bir ahşap evin maili inhidam olmasına binaen yıktırılması mukarrer bulunduğundan enkazının 2/1/937 cumartesi günü saat 10 dan itibaren 12 e kadar mahallinda ikinci açık artırma ile kaimen satılacağından taliplerin mahallinde bulunacak memuruna müracaatları 934/3212 esas numarasile ilân olunur. (3779)

Elektrik tesisatı eksiltmesi
Karahallu Belediyesinden:

1 — Urayımızın 12838 lira keşif bedelli elektrik tesisatı Nafıa vekâletince musaddak proje dahilinde kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 8/2/937 pazartesi günü saat 15 de Karahallı Urayî dairesindeki daimî encümenince yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 962 lira 85 kuruştur.

4 — İstekliler münakasa evrakını beş lira mukabilinde Galatada Selânik bankası üzerinde elektrik mühendisi Hasan Haletten alabilir ve Urayımızda görebilirler.

5 — Teklif mektuplarını havî kapalı zarflar ihale günü tam saat 14 de kadar adı geçen encümen reisliğine makbuz mukabilinde vermiş olmalıdır. (3676)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tü
Akşam matbaası

AÇIK ARTTIRMA

Yarınki pazar günü Beyoğlunda Tepebaşında Asrî sineması karşısı Kalavi sokağında (Eski Glavan) 30 No.lı ZAFER otelinde mevcut eşyalar açık arttırma ile satılacaktır. Kadife kaplı Modern pomye salon takımı, Mahon kaplama komple yatak oda takımları, Lâke demir karyolalar, yatak ve yorganlar, perdeler, masalar, tuvaletler, lâvabolar, komodinolar, şezlonglar, hasır örme merdiven kokolar, elektrik ütüleri, kolonlar, koltuklar, sandalyeler, çini ve demir sobalar, hasır kanape takımı, Capon vazosu, elbise dolapları, hezaren sandalyeler vasire.... Bir salon gramofonu. Satış peşindir.

AÇIK ARTTIRMA İLE SATIŞ

Birinci kânunun 27 nci pazar günü saat 10 da Beyoğlunda Pangaltı hamamı karşısında Holas apartımanın 3 No.lı dairesinde mevcut kıymetli eşyalar açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. Yüzleri ipekli Hereke kumaşı bronz işlemeli akaju Viena usulü 7 parçadan mürekkep zarif bir salon takımı, 3 parçadan mürekkep modern kanape ve koltuklar, meşe ağacından oymalı zarif büfe, dresuar, otomatik yemek masası ve 6 adet maroken sandalye, Berjer koltuk, şezlong, sedefli tabureler, gayet yeni halde emaye Salamandra, çini soba, Tonet salon masası, duvar saati, sehpalar, Şam perdeleri, paravan, tablolar, elektrik avizeler ve portatif lâmbalar, vazolar, şekerlikler, bakır mangal, çatal bıçaklar, çay ve şampanya kadehleri, muhtelif tabak ve kadehler, portmanto, tül ve yeşil istorlar, karyola, lâvabo, mükemmel bir Singer dikiş makinesi (Santral) vesair hayli lüzumlu eşyalra. Amerikan marka güzel bir salon gramofonu plâklarile.

İstanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden:

Hasköy Geçeci Piri mahallesi Kütüphane sokak 1 No. lı evde oturan İzak kızı Sabatiyanın Hasköy Geçeçi Piri mahallesi İlyas ağa mektebi karşısında 25 sayılı evde oturmakta iken yirmi sene evvel askere giderek bir daha avdet etmemiş olmasından dolayı hakkında kayıplık davası açılan Muşona 936/1500 No. da kayıtlı dava arzuhali sureti tebliğ edilmek istenilmiş ise de mezkûr arzuhale bağlı tebliğ ilmühaberi altındaki meşruhata nazaran müddei aleyh mumaileyhin seferberlikte askere gidip bir daha avdet etmediği ve hayat ve mematı da meçhul bulunduğu yazılı olmasına ve emniyet direktörlüğünce yapılan tahkikat dahi bunu müeyyet bulunmasına mebni H. U. M. K. nunun 140 ve 141 nci maddeleri mucibince bu baptaki dava arzuhalinin on beş gün müddetle ilânına karar verilmiş olmakla keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (M. 937)

Süt müstahsilleri
Sütçüler Cemiyetinden:

Süt müstahsilleri ve sütçüler cemiyetinin indeliktiza kitabet ve tahsildarlığını birlikte ifaya elverişli bir memura ihtiyacı vardır. Talib olanlar şeraiti anlamak üzere Bahçekapı Dördüncü Vakıf Han asma katta cemiyet merkezine gelmeleri bildirilir.

Iş Bankası Galata Şubesinin nakli

Türkiye İş Bankası Galata Şubesinden:

Bankamız şubesi bulunduğu binadan Voyvoda caddesi C. Merkez Bankası karşısında Şark hanı altındaki daireye nakledileceğinden 2/K. Sani/937 cumartesi günü kapalı bulunacağını sayın müşterilerine bildirir.

istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Askerî Baytar okulu için müteahhit nam ve hesabına 250 adet yüz havlusu 30/12/936 çarşamba günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 125 liradır. İlk teminatı 18 lira 75 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (268) (3729)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Tanesine biçilen ederi altı kuruş olan iki milyon tane değişik renk ve numarada makara kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 12/Son kânun/937 salı günü saat 11 dedir. Şartnamesi altı liraya komisyondan alınır. İlk teminat 7250 liradır. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (504) (3217)

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1939	Aksaray Tülbentçi Hüsamettin	Yenikapı Harici	E. 47-49 Y. 45-47	84 metre arsa	450 Açık arttırma
2112	Beyoğlu Kamerhatun	E. Karnavula Y. Karakurum	E. 9 Y. 11	40 metre arsanın 1/2 his.	60 »
2198	Üsküdar Hayrettin çavuş	Toptaşı cad. ve Ferah S.	E. 138 Y. 146-148-1 Şimdi 114-116-1	Ahşap dükkânın 20/120 his.	70 »
2255	Edirnekapı Avcıbey	İvazefendi	E. 74 Y. 66	147 metre arsa	150 »
2258		»	E. 61 Y. 57	154 » »	160 »
2326	Hasköy Abdüsselâm	E. Odalar çıkmazı Y. Kumbarahane caddesi	E. 28-30 Y. 162 Mahallen 164	Kâgir hane ve arsanın 1/2 hisseleri	660 »
3382	Kumkapı Şehsüvar	Kadirga limanı	E. 95-97 Y. 57-59 Ada: 163 Parsel: 38	23,50 metre arsa	70 »
4114	Kuzguncuk	Hacı Kaymak	E. 68 Mü. Ada 27 Parsel 370	Müfrez 57,50 metre arsa	60 »
4505	Yeniköy Panaiya	E. Çınar ve Kasap Y. Akbaş ve Kasap Remzi	E. 14-16-17 Y. 16-17-18	İki arsa ve ahşap hanenin 1/2 his.	200 »
4559	Üsküdar Muratreis	Binbaşı Mehmet efendi	E. 8 Y. 8	115 metre arsa	50 »
5094	Boyacıköy	Maslak	E. 3	3675 metre çilek tarlası ve barakanın 1/3 his.	140 »
5227	Kadıköy E. Osmanağa Y. Rasimpaşa	E. Kahve Y. Kırkahvesi	E. 7 Y. 53	69 metre arsanın 1/2 his.	40 »
5592	Kumkapı	E. Havuzlu bostan Y. Nişanca bostanı	E. 1 Mü. Y. 27	Hanenin 2/6 his.	170 »
5776	Kadıköy Osmanağa	Karadut	E. 122 Y. 14	Üstünde başkasına ait ahşap hanesi olan 138 metre kuyulu arsa	420 »
7377	Arnavutköy	E. Kır Y. Köşk	E. 9 Y. 17 Mahallen 17/1	62 metre arsanın 1/8 his.	10 »
8469	Kuzguncuk	E. Hacı Kaymak	E. 68	Arsa	60 »
8482	Balat Hacı İsa	Tamburacı	E. 27 Y. 43	49 metre arsanın 3/4 his.	80 »

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 11/1/937 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Türk Anonim Elektrik Şirketi
(Mühim ilân)

Elektrik Şirketi, memurinin 1936 senesine ait «yeşil» renkte ve müstatil şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «pembe» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine bildirir.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TÜRK ANONİM ELEKTRİK ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi
(Mühim ilân)

Tesisatı Elektrikiye Türk AnonimŞirketi, memurinin 1936 senesine ait «pembe» renkte ve «müstatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «mavi» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TESİSATI ELEKTRİKİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

İstanbulda Hava gazı ve Elektrik ve teşebbüsatı sınaiye Türk anonim şirketi
(Mühim ilân)

İstanbul Hava Gazi ve Elektrik ve Teşebbüsati sınaiye Türk Anonim Şirketi memurinin 1936 senesine aid «kül» renkte ve «müstatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «turunç» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «İSTANBULDA HAVA GAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SINAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

İstanbul Gümrüğü baş müdürlüğünden:

Gümrük satışından: Safi 3000 kilo Zencefilin satışı Haber gazetesinin 11/12/936 günlü nüshasile ilân edilmiştir. (3512)

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

Tekmil hatlarımızın güverte kahve ocakları 937 yılı için açık arttırma ile kiraya verilecektir. Açık arttırma 28/Birinci kânun/936 saat 14 de İşletme şefliğinde yapılacaktır.

Karadeniz hattı için 250 diğer hatlar için 100 liralık teminat lâzımdır. Şeraiti öğrenmek için hergün müracaat edilebilir. (3719)